ISSN: 1384-0657

Historische Kring Eemnes

1996-4

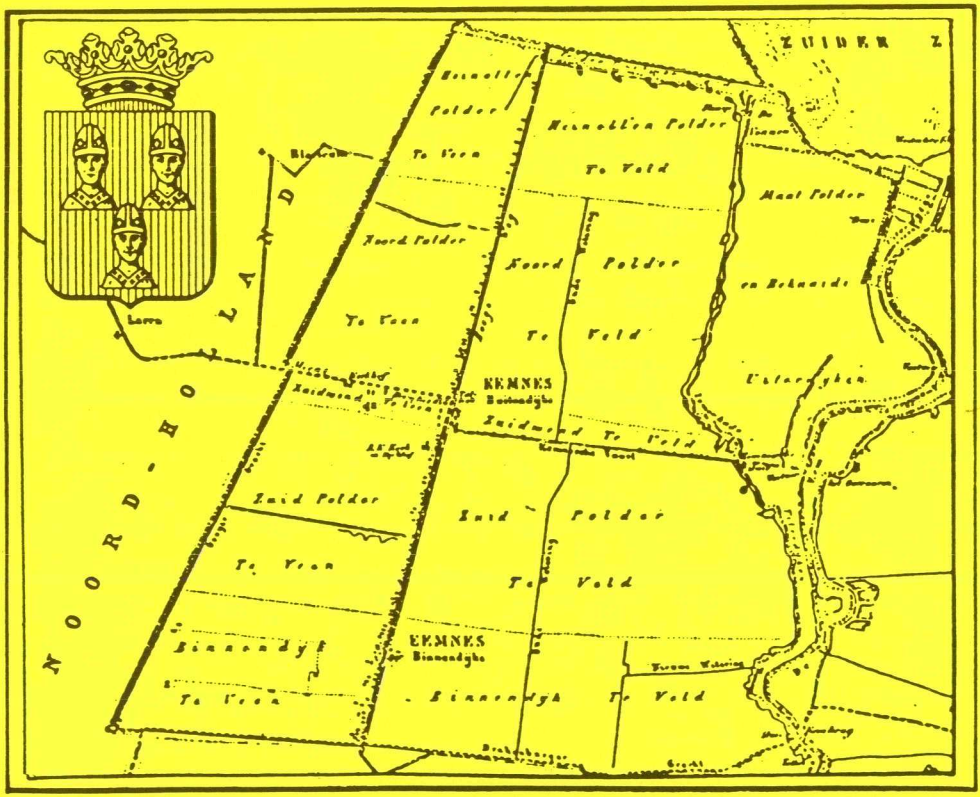

Historische Kring Eemnes

december 1996, jaargang 18, nr. 4.

verschijnt viermaal per jaar

Bestuur:

Voorzitter	T. Roodhart	Laarderweg 12
Vice-voorzitter	H. v. Hees	Kerkstraat 15
Secretaris:	M. v.d.Schaal	Watersnip 14
Penningmeester:	F. Mol	Singel 11, 1261 XP Blaricum
Leden:	B. v. Raaij	Zaadkorrel 23
	R.Ruizendaal	Laarderweg 31
	J. v. Wijk	Raadhuislaan 39

contributie H.K.E. ƒ 25,-- per jaar. Voor leden buiten Eemnes ƒ 2,50 porti bijbetalen.
Girorekening nr. 2080362
Losse nummers kwartaalboekje ƒ 7,50

Ledenadm., adreswijzigingen en verkoop losse nummers: B. van Wijk-Blom, Raadhuislaan 39, tel. 5314689

Redactie: B. van Raaij, tel. 5386594

Typewerk en Correctie: M. Achthoven, B.van Wijk

Het geheel of gedeeltelijk overnemen van artikelen is slechts toegestaan na toestemming van de redactie.

Doel van de vereniging is bevordering van de kennis van- en de belangstelling voor de geschiedenis in algemene zin en de geschiedenis van Eemnes, met aansluitend gebied, in het bijzonder.

Inhoud:

Van de redactie	174
Werkgroepen	175
Oudheidkamer	175
Nieuwe voorstellingen film "Eemnes 1959"	176
Onderzoek Eemnesser torens	177
Korte geschiedenis van de familie Bieshaar in Eemnes	199
Onze serie "Oude Eemnessers"	231
Herinneringen	238
Wie kent ze nog?	241
Herken de foto's	242
Boekbespreking	246
Schenkingen	248
Wie doet er mee? Wie weet er van?	250

Van de redactie:

Copy voor het volgende kwartaalboekje ontvangen wij graag voor 15 februari 1997.

Werkgroepen

Monumenten	M. Beel,	Plantsoen 9	5313290
Biblio/ topografie	W.v. IJken	Everserf 20	5389367
Genealogie	H.v. Hees	Kerkstraat 15	5389849
Recent Verleden	M. v.d.Schaal	Watersnip 14	5317093
Klederdracht	L. Lankreijer		
Eem-en Gooiland		Aartseveen 94	5389198
Tentoonstelling	J.v. Wijk	Raadhuisln 39	5314689

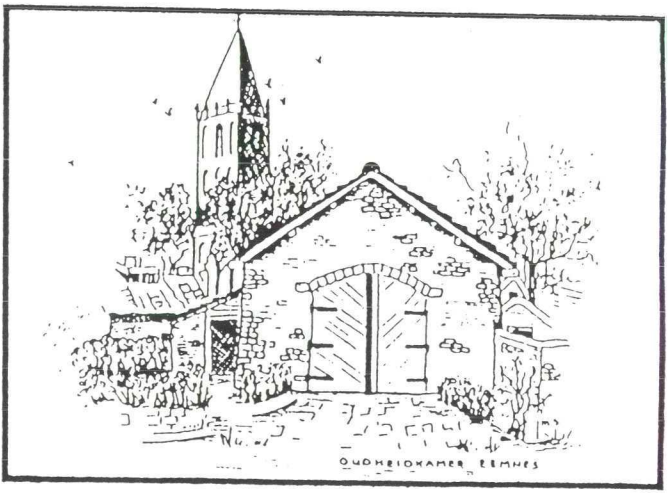

Oudheidkamer

Oudheidkamer Eemnes
Raadhuislaan 2a
Telefoon 035-5382375
Geopend: Zaterdag van 14.00 - 16.00 uur
Toegang gratis.

Nieuwe voorstellingen van de Film "Eemnes, 1959"

Op 25 en 28 oktober jl. vonden in het Hervomd Centrum in Eemnes vertoningen plaats van de film "Eemnes" opgenomen rond 1959. De belangstelling voor deze film was overweldigend groot. Binnen een vloek en een zucht waren alle plaatsen in het Hervomrd Centrum uitverkocht. Het enige wat het bestuur van de Historische Kring Eemnes nog kon doen was beloven dat er nog enkele voorstellingen in het voorjaar van 1997 zouden komen.

Welnu het bestuur is deze belofte nagekomen en op vrijdag 21 maart en maandag 7 april zullen om 20.00 uur nieuwe voorstellingen van de film plaatsvinden.
Er moet vooraf gereserveerd worden om teleurstellingen te voorkomen.
Dit kan bij:

Henk van Hees,
Kerkstraat 15, Eemnes tel. 035-538 9849

Bertie van Wijk-Blom
Raadhuislaan 39, Eemnes tel. 035-531 4689

Mary v.d. Schaal-de Valk
Watersnip 14 Eemnes, tel. 035-531 7093.

Onderstaand artikel is een scriptie van een studente, die als opdracht had gekregen te onderzoeken of de torens van de beide hervormde kerken van Eemnes copieën zijn van de domtoren van Utrecht.

De Eemnesser Torens: Schaakstukken in het politieke spel van Bisschop David van Bourgondië of niet?

Verantwoording en inleiding

Dit stuk is niet zozeer een reactie op Aart Mekkings 'Spel met Toren en Kapel' maar vloeit voort uit een zeer klein deel van deze oratie: 'Torens als grenspalen'. In dit stukje behandelt Mekking een aantal torens die, in letterlijke of figuurlijke zin, gebouwd zouden zijn als grenspalen van het Sticht. De gebieden waarin deze 'Stichtelijke' torens werden opgericht, waren reden van jarenlange conflicten tussen Holland en het Sticht: de Hollands-Stichtse grens was hier nooit duidelijk vastgelegd.
Mekking stelt dat bisschop David van Bourgondië dit soort torens bij wijze van territoriumafbakening liet bouwen om het betwiste gebied in kwestie voor zich te winnen. Deze torens moesten dan duidelijke Domtorenkopieën zijn, zodat iedereen, of in ieder geval de betrokkenen, ze van verre als Stichts zouden herkennen.
De torens die Mekking behandelt in deze context zijn die van Nieuw-Loosdrecht, Amerongen, Eemnes-Buiten en Eemnes-Binnen. Het bleek interessant om de torens van Eemnes nader te onderzoeken. Aan de hand van de resultaten van dit onderzoekje zullen Mekkings uitspraken over Eemnes getoetst worden.
Mekking zegt over de torens van Eemnes:"Torens zijn, zeker in het vlakke Noord-Utrecht-

se landschap, van zeer ver zichtbaar. Zij lenen zich uitstekend als markerings-of oriëntatiepunt bij het uitzetten of het herkennen van grenzen. Een heel sprekend voorbeeld van dit gebruik vormen de Domtoren-kopieën in de beide Eemnessen en de Domtoren zèlf. De torens maakten het beloop van de, ook al weer omstreden, oostgrens tussen het Sticht en Holland van verre zichtbaar. Dat men de Domtoren inderdaad als oriëntatiepunt bij het vaststellen van deze grens gebruikte, blijkt uit een zestiende-eeuws processtuk waarin staat: met oohgemerck ende radinge nemende op Sinte Martenstorren tot Utrecht.

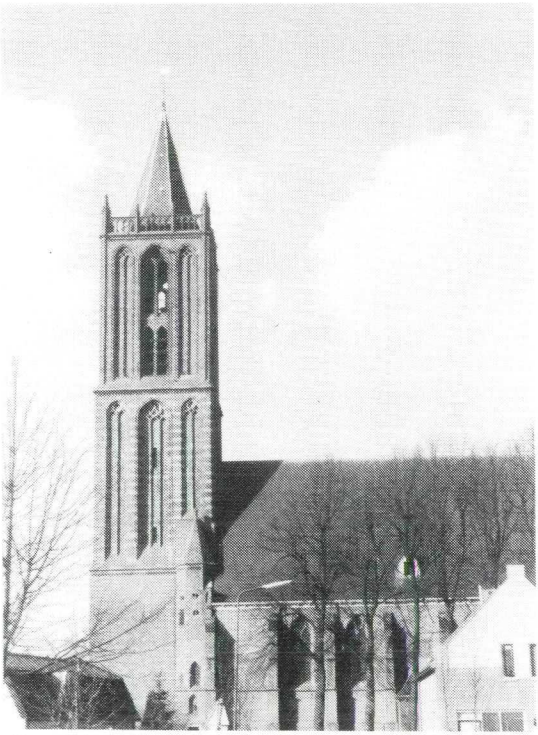

De Nicolaaskerk in Eemnes-Buiten

Een aantal vragen rijzen op bij het lezen van dit stukje:

1. Mekking geeft zelf toe dat de datering van beide torens vaag blijft. Is er dan wel reden om aan te nemen dat David van Bourgondië bouwheer kon zijn?
2. Als het gebied zo omstreden was, is het dan wel zeker dat de torens Stichts waren?
3. Al was de Domtoren en oriëntatiepunt bij het vaststellen van de grens, vloeit hier automatisch uit voort dat de Eemnesser torens dit ook waren?

Met deze vragen onbeantwoord, is Mekkings argumentatie waarom beide torens Domtoren-kopieën zouden zijn, wel erg zwak. In de context van Mekkings verhaal zou de volgende conclusie nog mogelijk kunnen zijn: als het gebied ten tijde van de bouw van de torens Stichts was, had een bisschop door middel van duidelijke Domtoren-kopieën figuurlijke grenspalen kunnen bouwen.

Dan weer twee vragen:

4. Was de bisschop in kwestie in dat geval wel verantwoordelijk voor de bouw van de torens?
5. Verschilden de Eemnesser torens uiterlijk dan genoeg van de nabijgelegen, Hollandse torens om voor Domtoren-kopieën aangezien te worden?

Om deze vijf vragen te beantwoorden is het noodzakelijk om de ontstaansgeschiedenis van Eemnes toe te lichten. Ook is het nodig, meer te weten over de machtsverhoudingen tussen Holland en het Sticht ten tijde van de bouw van torens. Hieronder zal dit alles behandeld worden om te ontdekken of de these, die Mekking stelt, klopt:

Zijn de Eemnesser torens bedoelde Domtoren-kopieën en zo ja, in welke betekenis?

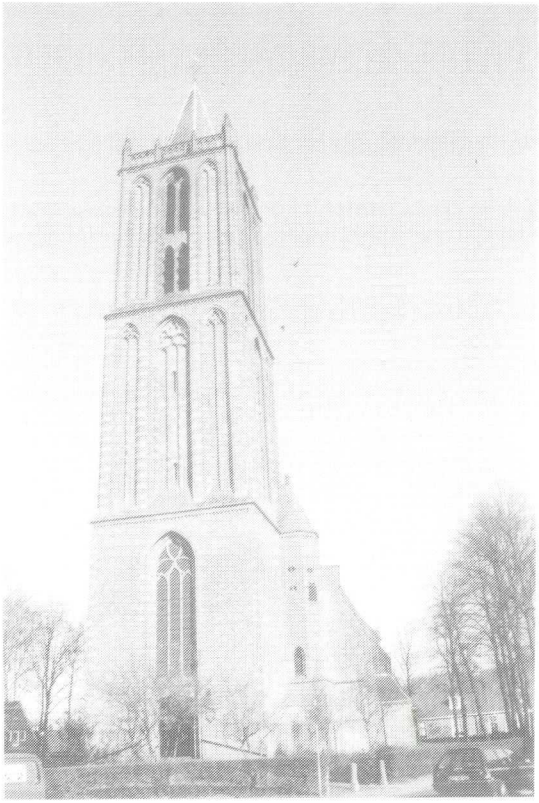

De Nicolaastoren van Eemnes-Buiten uit 1521.

Datering en ontstaansgeschiedenis van de Eemnesser torens.

Allereerst is het nodig iets van de ontstaansgeschiedenis van Eemnes te weten, zodat het duidelijk wordt waarom er twee Eemnessen waren en ook twee parochies. Eemnes is eind dertiende, begin veertiende eeuw ontstaan als gevolg van ontginningen van het veen ten westen van de rivier de Eem. Eerst geschiedden deze ontginningen vanuit het stadje Eem-

brugge. Eembrugge en omliggende venen behoorden toe aan het Sticht. Naar mate de verkaveling verder naar het noorden en westen geschiedde, bewerkten de landeigenaren van dat gebied, -de Eemnesser geërfden- of hun pachters het land vanaf een gemeenschappelijk stuk grond, de 'meent'. Deze meent was een lange strook land die van het oosten naar het westen door de venen liep en 'zijdwinde' werd genoemd. Nu loopt daar nog de Laarderweg over.
De Graaf van Holland claimde echter in de twintiger jaren van de veertiende eeuw het veengebied ten oosten van de Gooiergracht. Hij liet een rechte achtergrens naar het oosten bepalen, de rede, die voortaan de staatsgrens tussen Holland en het Sticht zou zijn. Deze rede kwam echter dwars door de percelen te lopen van die Eemnessers, die door kavelverlenging het verst met de ontginning in westelijke richting waren gevorderd.
Om de nieuwe grens aan te leggen- dat wil zeggen een sloot graven en palen stellen- moest men wel over die percelen lopen. Zo ontstond er al snel een pad of weg. Toen de rede als weg ging functioneren, verhuisden sommigen van de Eemnessers meteen naar hun kavels en vestigden zich hetzij aan de westzijde hetzij aan de oostzijde van de nieuwe weg (Wakkersweg), die van noord tot zuid het land doorkruist. Zo ontstond de lintvormige bebouwing die nu nog in Eemnes te zien is.
Probleem was echter, dat de geërfden die aan de westzijde van de weg gingen wonen, ineens Hollandse onderdanen werden. Bisschop Jan van Diest (1322-1340) kon hier weinig tegen doen. Hij liet de Eemnessers op 29 augustus 1331 echter beloven:"om zonder zijn verlof geen woningen te maken noch te gaan wonen in het veen buiten de palen en grachten, die die van Gooiland huns ondanks door erven gegraven hebben".

Een veel groter probleem hadden de Eemnessers die aan de rede waren gaan wonen. Hun land, ten westen van de rede, behoorde sinds de grensscheiding de Gooiers toe. Hierover ontstond zo'n groot conflict, dat beide partijen besloten hun geschil voor te leggen aan een arbitragecommissie, die op 31 oktober 1339 hierover uitspraak deed. Er werd beslist, dat Graaf Willem IV in overleg met die van Gooiland stukken veen van Gooiland af zou staan aan de betreffende Eemnessers, tegen een jaarlijkse pacht. Voorwaarde was echter, dat die Eemnessers op dat veen moesten komen wonen met toestemming van de bisschop. Dat wil zeggen, dat de Eemnessers hun belofte aan Jan van Diest niet hoefden te breken. Ze hoefden pas naar de Hollandse kant van de rede te verhuizen als de bisschop die belofte zou ontbinden of als hij zou sterven. Dit laatste gebeurde in 1340, waarna een groot aantal Eemnessers uit Eembrugge en vanaf de oostkant van de rede naar de westkant verhuisden.
Bij de uitspraak van de commissie kwam het volgende verzoek van de 'buren van Eemnes": "ende als wi overcomen sien mitterwone (zijn verhuisd) zoe sal onse here die grave ons helpen, dat wi ene kercke ghecrighen bi ons selven met onser coste". Dit verzoek werd ingewilligd. De Eemnessers mochten een eigen parochie vormen en kregen dezelfde (dorps-) rechten als de overige onderdanen van de graaf.
De hulp die de graaf bij het stichten van die kerk zou geven, bestond zoals blijkt niet uit geld. Om een kerk te laten functioneren moest de bisschop de parochiestichting effectueren en de afscheiding van de moederparochie in Eembrugge doorvoeren. Bovendien moest hij de kerk wijden. Nu de Eemnessers hun Stichtse

landheer inruilden voor een Hollandse, zal de bisschop niet hebben staan popelen om hun ook nog een parochie cadeau te doen. De graaf moest daarom zijn invloed bij Utrechtse kerkelijke instanties aanwenden om de parochiestichting voor elkaar te krijgen. Dit lukte echter niet. De (waarschijnlijk houten) kerk werd wel gebouwd, ten westen van de rede op de zijdwinde, maar werd afgebrand voor de consecratie.

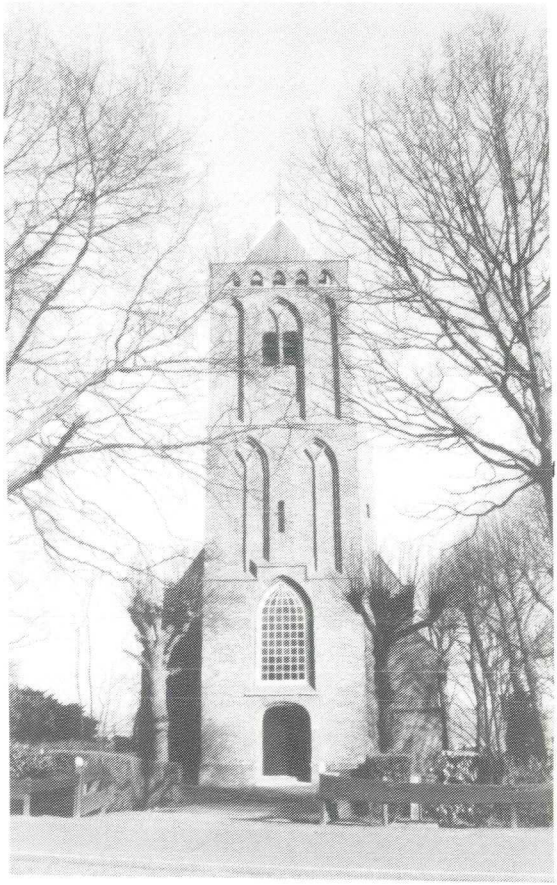

De Pieterstoren van Eemnes-Binnen.

Jan van Arkel namelijk, die in 1342 bisschop werd, zag bij de plotselinge dood van graaf Willem IV in 1345 zijn kans schoon met militair geweld Eemnes terug te winnen. Dit lukte in 1346 na het platbranden van het gehele dorp, waaronder ook de kerk.
Waarom echter zou de bisschop zoveel moeite doen voor een klein lapje grond ten westen van de Eem? Mogelijk is het, dat omdat het hele Gooi al van Holland was, de kleine strook land die Eemnes vormde, de enige rechtstreekse doorgang vanaf het Sticht naar de Zuiderzee bleef. Door al het land ten westen van de Eem bij het Gooi in te lijven, probeerde de Graaf van Holland Utrecht de pas af te snijden naar een verbinding met open zee.
Nu bisschop Jan van Arkel Eemnes met geweld herwonnen had legde graaf Willem V van Holland zich hierbij neer, en in 1351 werd de nieuwe grens tussen het Sticht en Holland met een zoen bezegeld. Op de precieze beloop van die grens zal ik later terugkomen.
In 1352 verleende de bisschop aan Eemnes stadsrechten. De akte hiervan is helaas verloren gegaan, maar in een akte uit dat zelfde jaar noemen de burgers van Eemnes hun dorp een stad. In deze akte vragen de burgemeester, schepenen en de raad van de stad Eemnes om een eigen parochie: "ende bidden onsen lieven Heere den Bisschop van Utrecht ons oorlove geve ene nieuwe kercke te timmeren op die stede, daar wy voormaals ene kercke getimmert hadden, ende die kercke miet horen Carspel, dat daar toebehoren sal, also wyt als onse vryheyt gaat te sceyden van der kercke ende Carspel van Eembrugge". De bischop willigde hun wens nu graag in en de kerk werd aan St. Nicolaas gewijd. De stichtingsbrief van de kerk kan de pastoor van

Eemnes-Buiten in 1525 al niet meer vinden: "zy mach wech ende verloren zyn".
Sinds de Eemnessers zich aan de rede (of Wakkersweg) vestigden, werd het gebied ten noorden van de zijdwinde Eemnes-Buitendijk genoemd en het gebied ten zuiden van deze meent Eemnes-Binnendijk, met de meent als dijk en ten noorden van deze 'dijk' de Zuiderzee. De stad Eemnes en zijn parochie besloeg geheel Eemnes-Buitendijk en een groot deel van Eemnes-Binnendijk. Het zuidelijk deel van Binnendijk echter, het deel dat het dichtst bij Eembrugge lag, bleef bij de stad Eembrugge inbegrepen. De burgers van Eembrugge werden onderscheiden als wonende 'ter Eem" en 'op 't Veen".
Gedurende de Hollands-Stichtse oorlog van 1355/6 begaf Eemnes zich nogmaals onder Holland maar in 1356 beloofden de Eemnessers goede getrouwe Stichtslieden te zullen blijven. De stadsrechten werden bevestigd door de bisschop in 1357.
Op 7 september 1439 werd aan het zuidelijke Eemnes dat nog bij Eembrugge hoorde door bisschop Rudolph van Diepholt ook stadsrecht verleend. Frappant is dat in een achttiende-eeuwse bron vermeld staat, dat in 1348 weer schermutselingen plaatsvonden tussen de Eemnesser geërfden en de bisschop. De nieuwe stad werd Eemnes-Binnendijk genoemd. Van de weersomstuit werd de oude stad Eemnes nu Eemnes-Buitendijk genoemd, hoewel deze het grootste deel van het oude dorp Binnendijk besloeg.
In een zeventiende-eeuwse bron staat vermeld, dat een steen in de kerk van Binnendijk, de 'nieuwe' of St. Pieterskerk, het jaartal 1439 aanduidt. De steen is vandaag de dag nergens meer te vinden. Dit kan echter het gevolg zijn van verbouwingen, weersinvloeden of

verschillende branden die de kerk te lijden kreeg (o.a. nog in 1921). Logisch is het in ieder geval, dat net als bij Buitendijk Eemnes-Binnen kort na het verlenen van de stadsrechten om een afscheiding van de moederparochie Eembrugge vroeg, en een eigen kerk stichtte.
In 1481 zaaide stadhouder Joost Lalaing dood en verderf langs de Stichtse grens, nadat Naarden bloeddorstig geplunderd was door de Stichtenaren. Uit wraak werden Stichtse dorpen en steden platgebrand, waaronder Eemnes-Buiten. De kerk en toren moeten erg beschadigd geweest zijn. Bisschop David van Bourgondië vaardigde op 3 januari 1482 een bepaling uit, dat het gebruik van de kerk ondanks het gepleegde geweld waardoor ze ontwijd was, tot 15 juni 1485 voortgezet mocht worden.
De toren werd in 1521 pas weer herbouwd, zoals de sluitsteen boven de ingang aanduidt. Bovendien blijkt dit uit een verslag van Pieter Aelmanszoon, die in 1525 in verband met nieuwe grensgeschillen ten behoeve van Holland de oostelijke grens tussen het Sticht en Holland afliep om inlichtingen in te winnen. Hij ontmoet bij de 'oude' kerk in Eemnes-Buiten de eerdergenoemde pastoor die hem vol trots vertelt, dat de toren net af is en dat er maar vier jaar over gedaan werd.
Bovendien verneemt Aelmanszoon van de pastoor dat de kerk nog geen tweehonderd jaar oud is en dus ongeveer uit het midden van de veertiende eeuw stamt. Dan gaat Aelmanszoon in de kerkboeken snuffelen en vindt dat de eerste dode in 1363 in de kerk werd begraven. Dit geeft aan, dat de kerk in 1363 toch al redelijk gevorderd moet zijn in de bouw. In Eemnes-Binnen verneemt Aelmanszoon van de altarist dat de 'nieuwe' kerk aldaar omtrent tachtig j-ren oud is en dus stamt ongeveer uit 1445

Hiermee zijn we gekomen bij het antwoord op de eerste vraag. De toren van de St. Pieter van Eemnes-Binnen stamt uit het tweede kwart van de veertiende eeuw. De toren van de St. Nicolaas stamt, althans in zijn huidige vorm, uit 1521. David van Bourgondië was echter van 1456 tot 1496 bisschop van Utrecht.

Zelfs al duurde de bouw van de St. Pieter een halve eeuw, dan zou het concept van de toren al lang vastgelegen hebben. Ook is het onwaarschijnlijk, dat eventuele plannen voor de St. Nicolaastoren veertig jaar na het aftreden van de bissschop nog ten uitvoer werden gebracht. Het is dus bijna uitgesloten dat David van Bourgondië ook maar iets met de bouw van beide torens te maken kon hebben gehad.

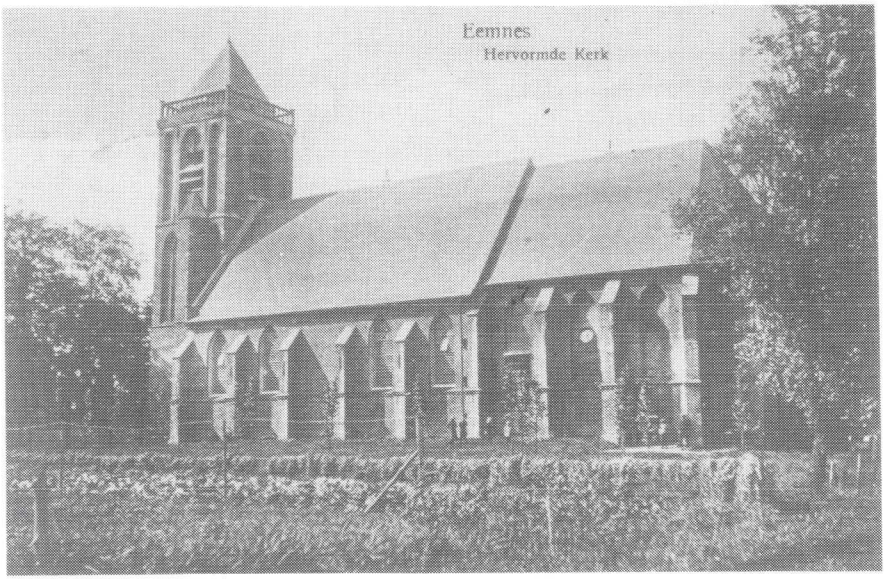

De Pieterskerk van Eemnes-Binnen.

Het antwoord op de tweede vraag is nu ook duidelijk; het gebied Eemnes was ten tijde van de bouw van de torens niet Hollands, maar Stichts. Of de torens nu als typisch 'Stichts' betiteld kunnen worden, valt nog te bezien.

Grenspalen

Over de eerste oostgrens tussen Gooiland en het Sticht is hiervoor al gesproken. Dat was de Wakkersweg, nu Wakkerendijk geheten. Over de tweede grens, bepaald door Jan van Arkel en vastgelegd in de zoen tussen Graaf Willem V in 1352 kom ik nu te spreken.
Deze tweede grens omvatte ook het veen, dat de Eemnessers in de bepaling van 1339 van de Gooiers in pacht kregen. Om dit veen daadwerkelijk binnen de Stichtse grenzen te betrekken, liet Jan van Arkel een paal slaan op de meest noord-westelijke punt van Eemnes-Buiten: "Alsoe naer an der zee, als men 't land op die tijt mocht betreden ende van denselffde pael zuytwaerts op rayende linie recht langes die limiten van Emmensesse, zo et huydendages gelegen es, continuerende voirts linierecht tot Goyersbosch toe, met ooghemerck ende radinge nemende op Sinte Martenstorren tot Utrecht". Deze paal werd de Leeuwenpaal genoemd en zo heet hij nu nog, want de in 1352 vastgestelde grens is nu nagenoeg hetzelfde. Vanaf de Leeuwenpaal liep de grens (zoals nu nog) eerst langs de Gooiergracht. Ter hoogte van Binnendijk stopte deze kreek en vanaf daar volgde de grens een rechte lijn raaiende op de Domtoren.
Duidelijk is dus, dat de Domtoren bij de grensgeschillen als oriëntatiepunt diende. Maar de in 1352 vastgestelde grens liep ver ten westen van de St. Nicolaastoren en de St. Pietertoren was nog niet gebouwd. Beide to-

rens lopen echter wel precies langs de eerste grens: De Wakkerendijk. De Nikolaastoren aan de westzijde (in het vorige is verklaard waarom) en de Pieterstoren aan de oostzijde. Dit is echter logisch, want alle bebouwing van beide Eemnessen geschiedde, zoals gezegd, aan weerszijden van de Wakkerendijk. Bovendien was het voor de toegankelijkheid der kerken niet erg bevorderlijk geweest, ze midden in het weiland te plaatsen.
Van torens als letterlijke grenspalen kan hier dus geen sprake zijn. Van figuurlijke, misschien.

De bisschop als bouwheer of stadsheer.

Uit het verzoek van de Eemnessers in 1339 aan de graaf van Holland om een eigen kerk te bouwen, blijkt dat zij zelf voor de financiele middelen zorgden. Volgens Dekker en Mijnssen was dit gebruikelijk. Bovendien verzochten de burgers van Eemnes in 1352, vlak na het verkrijgen van de stadsrechten, zelf om een kerk en een afgescheiden parochie. De bisschop bood het ze niet aan. Over geld werd zelfs helemaal niet gesproken. Van oudsher bezat de St. Paulusabdij in Utrecht het patronaatsrecht over de parochie in Eembrugge en zo verkreeg zij dit recht over de parochies van de beide Eemnessen. Betalingen moesten de Eemnessers dus aan die abdij doen en niet aan de bisschop zelf.
Wat Binnendijk betreft is er niet veel bekend over de totstandkoming van de kerk maar in 1490 werd afgesproken: "daer die gemene bueren van Binnendyck ende hebben gesamenderhandt overgegeven alle haer recht ende toeseggen dat zy aen die Zydwende hadden, totter tymmeringe van die kercke van Bynnendyck". De kerk moest dus in ieder geval in haar eigen onderhoud voorzien.

Het lijkt erop, dat de bisschoppen ten tijde van de bouw van de kerken en torens van Eemnes zich niet zozeer bezig hielden met de bouw van die kerken, alswel met het verlenen van stadsrechten. Fruin vindt het in ieder geval erg vreemd dat zulk boerendorpen stadsrecht werd verleend: "Waarom aan diergelijke parochies, die toch eigenlijk geen steden waren, stadrecht geschonken werd, durf ik niet beslissen. Ik wil er echter op wijzen, dat, toen deze districten met stadrecht begiftigd werden, het gebruik om aan dorpen schepenrecht te geven in het Nedersticht onbekend was." Ook Maris verbaast zich hierover: "De Eemnessen beantwoordden niet aan de kenschetsing, dat verheffing tot stad beteekent 'De erkenning van stedelijke burgerijen als rechtspersonen gelicht uit het oude verband der villae (buurschappen), juister: uit de gemeenschappen van de villae geërfden." Beide steden Eemnes bestonden nog altijd uit een gemeenschap der geëerfden.

Het is dus erg bijzonder dat deze grensdorpjes opeens stadsrechten kregen, maar de reden ligt voor de hand. Niets gaf aanleiding om de Eemnesser dorpen stadsrecht te geven, behalve een ding. Het is altijd veiliger om een stad aan je grenzen te hebben dan een dorp, al is het maar in naam. Bovendien kregen de inwoners van Eemnes als burgers speciale voorrechten, die ze bij de Graaf van Holland, als dorp, niet hadden. Het geven van stadsrechten was dus een mooie manier om de bevolking van het veen aan het Sticht te binden. Om dezelfde reden zal toegestaan zijn, dat Eemnes-Binnen en Buiten een eigen parochie mochten stichten. Het is natuurlijk onlogisch, dat er drie onafhankelijke paochies bestonden op een zo kleine bevolking.

In die zin zouden uiteindelijk de torens van Eemnes opgevat kunnen worden als figuurlijke grenspalen. Zij waren het enige zichtbare kenmerk, dat er op zou kunnen wijzen, dat beide Eemnessen steden waren. Er is echter geen enkele daadwerkelijke invloed van de bisschoppen op de bouw van de torens aan te wijzen. Het enige is dat zij toestonden dat er kerken in de steden werden gebouwd. Over torens wordt nergens gesproken.

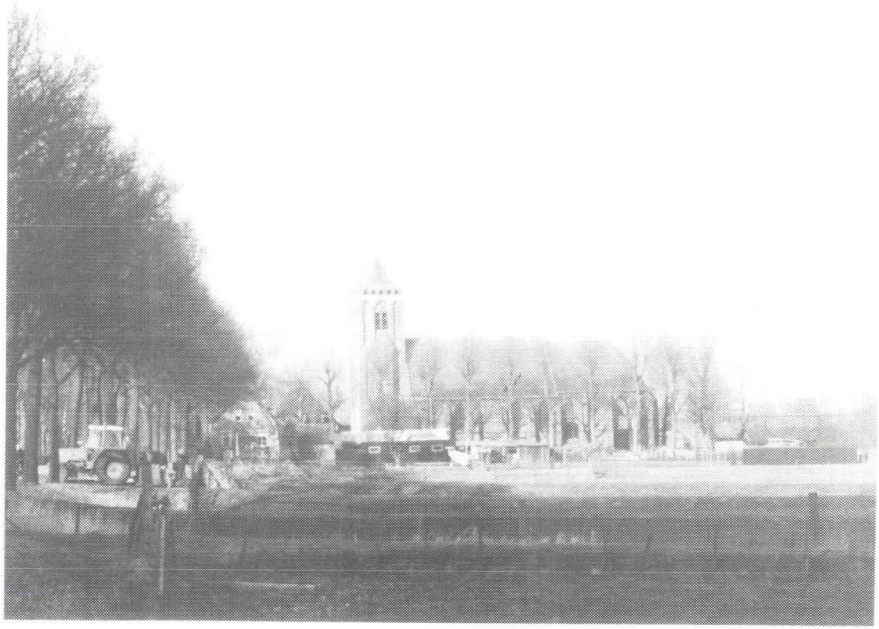

De Pieterskerk van Eemnes-binnen

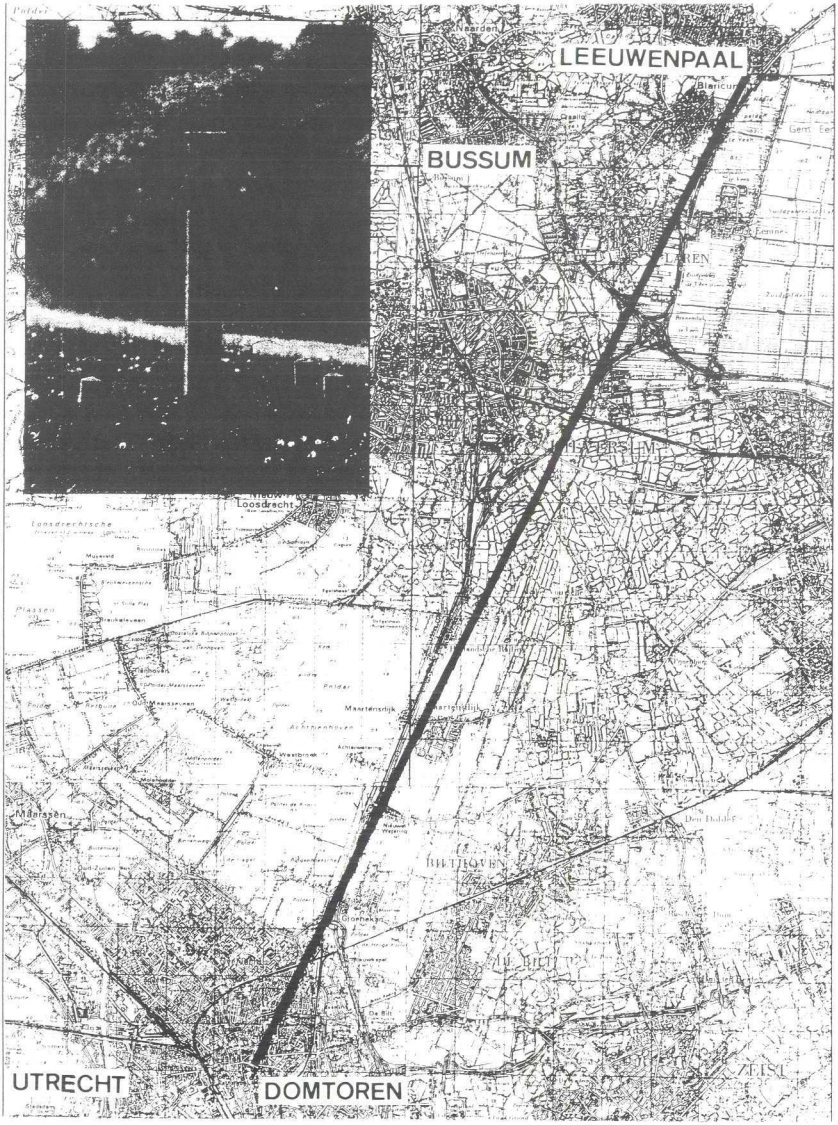

De raaiing van de Leeuwenpaal op de domtoren te Utrecht uitgezet op een moderne topografische kaart. Inzet: de huidige Leeuwenpaal
(Dekker en Mijnssen 1995, p. 136)

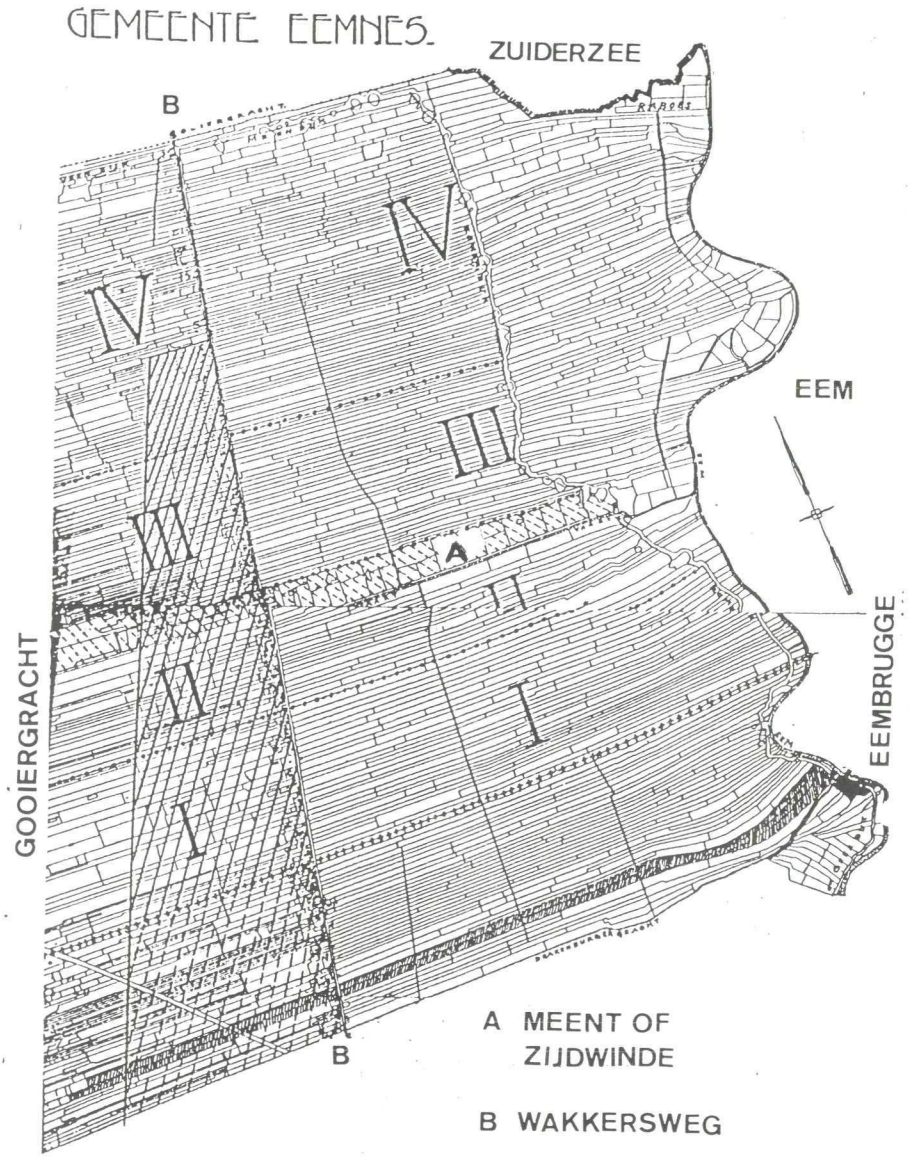

Kaart uit Maris 1947

Hollandse torens

Nu voor de laatste vraag. Zouden de Eemnesser torens als Stichtse Domtoren-kopieën opvallen tussen Hollandse torens? Hiernaast een aantal voorbeelden. De Pieterstoren lijkt op veel andere torens in de omgeving. Hij wordt door twee geledingen in drie bouwblokken verdeeld, de hogere blokken telkens nauwelijks inspringend. In het middelste blok bevinden zich aan iedere zijde twee spitsbogige spaarnissen en in het bovenste blok aan iedere kant drie, zoals ook in de Nicolaastoren te Edam. Het torentje van Hilversum lijkt ook erg op de Pieterstoren, met uitzondering van de drie spaarnissen in het bovenste bouwblok. Hier zijn het er twee. De galmborden zitten nu niet in het midden, maar zijn gelijk verdeeld over de twee nissen net als bij de toren in Kortenhoef.

Dan de Eemnesser Nicolaastoren. Wederom is de toren verdeeld in twee geledingen, maar hier springen de bouwblokken duidelijk meer in dan bij de Pieterstoren. Het middelste bouwblok bevat drie spitsbogige spaarnissen, waarvan de middelste net iets breder is dan de buitenste twee. Dit geldt ook voor het bovenste blok. Hier is de middelste nis echter geen nis, maar een opgewerkt gedeelte, met daaronder galmborden. De Sint Vitustoren van Naarden voldoet aan deze kenmerken, behalve dat de galmgaten hier ontbreken en dat het geval een stuk minder rank aandoet dan de Nicolaastoren. Dan de Nicolaastoren te Monnikendam. Die valt ook onder bovenstaande beschrijving en bovendien heeft deze toren net als bij de toren te Eemnes-Buiten natuurstenen speklagen.

Als je beide Eemnesser torens echter vergelijkt met de Dom, dan zijn de overeenkomsten tussen de Nicolaastoren en de Dom veel groter dan tussen de Pieterstoren en de Dom. Vooral de bovenste geleding van de Nicolaastoren lijkt erg veel op de eerste geleding van de Domtoren.

Frappant aan beide Eemnesser torens zijn de traptorentjes aan de flanken. Amerongen heeft er ook een. Maar ze komen ook buiten het oude Sticht voor en bovendien heeft de Domtoren ze niet. De hierboven beschreven torens hebben in het onderste bouwblok ieder een deur waarboven een venster. Deze worden gevat in een spitsvormige boog. Bijzonder is het dat bij Eemnes-Binnen de punt van deze boog (en dus het venster) door de eerste geleding heenbreekt. De lijst tussen het onderste en middelste bouwblok loopt hier keurig bovenlangs. Dit zou een bijzonder grapje zijn, mocht deze toren als Domtoren-kopie bedoeld zijn.

Hoe dan ook, alleen op stijlkenmerken kan je een toren niet als Domtoren-kopie verkopen. Er moet meer achter zitten. Tussen de torens van Eemnes en hun Hollandse tegenhangers zijn wel enkele verschillen te zien, maar niet opvallend genoeg om de Eemnesser torens als typisch Stichts te betitelen. Zeker de Pieterstoren niet.

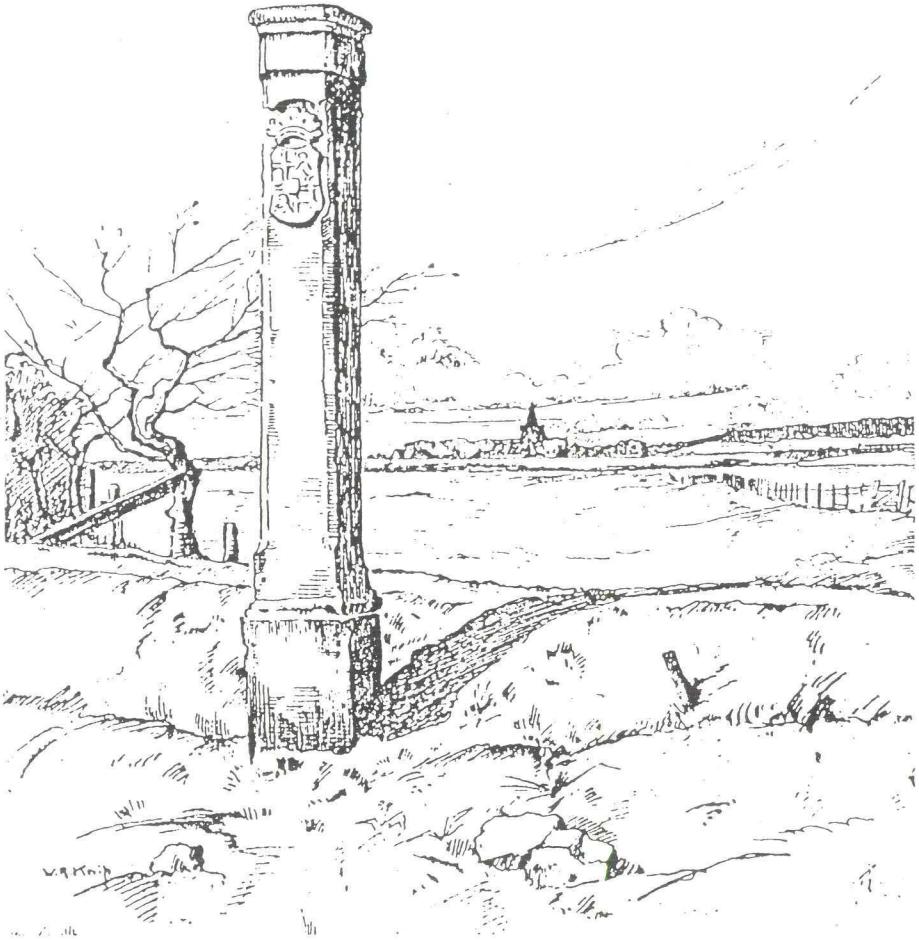

De Leeuwenpaal naar een tekening van
W.A. Knip Enklaar 1972, pag. 109

Conclusie

Terugkijkend zijn alle vragen redelijk beantwoord. De datering van de torens valt buiten het tijdsbestek van David van Bourgondië. Het gebied was ten tijde van de bouw van de torens Stichts. De Domtoren was zeker een oriëntatiepunt bij het vastleggen van grenzen en de beide Eemnesser torens waren dit zeker niet.

Het is zeer onwaarschijnlijk dat de betrokken bisschoppen ook maar iets met de bouw van de torens te maken hadden, behalve misschien het toestemming geven aan de Eemness om een kerk te bouwen. Waarschijnlijker is het, dat de bisschoppen de stadsrechten gebruikten om het gebied voor zich te winnen en te houden.
De torens verschilden uiterlijk niet zoveel van torens in het (nabije) Holland, dat ze zouden opvallen als Domtoren-kopieën en dus als Stichtse torens. Dat een select publiek de torens wel als zodanig zou zien is teveel een speculatie. Wij weten niet genoeg van de 14e/15e eeuwse mens om te weten hoe hij naar architectuur keek.
De uiteindelijke conclusie uit dit alles is dan ook:
Er is niet voldoende aanleiding om aan te nemen, dat de torens van Eemnes als Domtoren-kopieën zijn bedoeld. Bovendien acht ik voldoende bewezen dat de grenspalen-argumentatie van Mekking in dit geval kan noch wal raakt.

Bauwien van der Meer

Bibliografie

Bokhorst, G. van 1979, Hilversum in oude ansichten, Zaltbommel

Enklaar, D.Th. 1932, Middeleeuse rechtsbronnen van stad en lande van Gooiland, Utrecht

Enklaar, D.Th. (red) 1934, Zestiende-eeuwse wandelingen door Nederland: zwerftochten van Peter Aelmanszoon, secretaris van Naarden, 1525-1527, Hilversum

Enklaar, D.Th. 1972, Geschiedenis van Gooiland, Eerste deel: De Middeleeuwen, Hilversum.

Dekker, C. en Mijnssen-Dutilh, M. 1995, De eemlandtsche Leege Landen: ontginningen rond de mond van de Eem in de twaalfde en dertiende eeuw, Utrecht

Fruin, R. 1903, De Middeleeuwse rechtsbronnen der kleine steden van het nedersticht van Utrecht, deel 3 's-Gravenhage.

Haslinghuis en Peeters 1965, De Dom van Utrecht, uit de reeks: Nederlandse Monumenten van Geschiedenis en Kunst, 's-Gravenhage.

Van den Hoven van Genderen 1992, 'Een toren van achteren en van voren", Jaarboek Oud Utrecht, pp 150-171.

De kerken van Eemnes, folder uitgegeven door de Historische Kring Eemnes.

Loosjes, Noord-Holland in beeld, Amsterdam (1/8).

Maris, J. 1947, Eemnes,: rechtsgeschiedkundige ontwikkeling van gemeente en waterschap, Utrecht

Mekking, A.J.J. 1992, Het Spel met Toren en Kapel, Zutphen.

Mekking, A.J.J. 1993, 'Torenhoge misverstanden?', Bulletin KNOB, 5, pp 147-156.

Matthaeus, A. 1689, De Jure Gladii. Tractatus et de Toparchis qui exercent in Dioecesi Ultrajectina.

Muller Fz. 1911, Verslagen van Kerkvisitatiën in het bisdom Utrecht uit de 16e eeuw, Amsterdam

Out, J.V.M. 1987, De kerk in 't midden, 6 eeuwen katholiek Eemnes, Eemnes

Tegenwoordige Staat der Vereenigde Nederlanden. 1772, Twaalfde deel, Amsterdam. In: Nederland in vroeger tijd, deel XI: Utrecht, Zaltbommel 1965.

EEN KORTE GESCHIEDENIS VAN DE FAMILIE BIESHAAR IN EEMNES.

Ditmaal in de reeks over oude Eemnesser families aandacht voor de van oudsher R.K. familie Bieshaar. De familie Bieshaar komt vanaf het begin van de 18e eeuw in Eemnes voor en is zoals meerdere Eemnesser families afkomstig uit Soest. Jan Bieshaar, de stamvader van de Eemnesser tak van de familie, is op zeer jeugdige leeftijd wees geworden en in Eemnes opgevoed, waarschijnlijk bij familie van grootouders van zijn vaderskant. Hij is nadien in Eemnes blijven wonen. Zijn broer Wouter Bieshaar koos Soest als woonplaats en kreeg daar een uitgebreid nageslacht. De Biesharen in Eemnes bleven lange tijd landbouwer en woonden aan de Wakkerendijk in Buitendijk nabij de grens met Binnendijk.

De oudst bekende voorvader is:

I. **Jan Woutersz. (Bieshaar).**
geboren ca. 1670;
overleden ca. 1700-1703.
tr. (huwelijkse voorwaarden Amersfoort 28-10-1692):
Marritje Willemse.

Jan Woutersz woonde in Soest. Soms wordt hij om niet opgehelderde redenen ook wel Jan Woutersz Schimmel genoemd. Doordat verdere gegevens over hem tot nu toe ontbreken, is het niet na te gaan of de achternaam Schimmel gezien moet worden als bijnaam. Zijn beide zoons en hun nakomelingen voeren de naam Bieshaar. Daarnaast ligt de dichtstbijzijnde plek met de naam Bieshaar niet in Soest maar in Hoogland (nu een nieuwbouwwijk naast het oude dorp Hoogland in de gemeente Amersfoort). Hieruit mogen we voorzichtig concluderen dat de naam Schimmel een bijnaam van Jan Woutersz is.

Marritje Willemse brengt de helft van een huis, hof en hofstede met twee morgen bouw- en weiland in bij haar huwelijk met Jan Woutersz. Later in 1693 erven zij nog een huis, hof en hofstede gelegen aan het Lang Eind (nu Burg. van Weedestraat) te Soest. In 1703 blijkt de weduwe van Jan Wouterssen Bieshaar in een eigen huis aan het Lang Eind te wonen. Marritje is kennelijk al jong weduwe geworden en bleef in het huis wonen dat zij van har ouders geërfd had. Marritje Willems leefde nog op 27 april 1739: op deze dag verkocht zij aan Reyer Jansz van Guttinghoven een stuk weiland.
Uit het huwelijk van Jan en Marritje werden tussen ca. 1695 en 1701 ten minste 4 zonen - Wouter, Jan, Willem en Gerrit -geboren. Alleen van Jan (volgt bij II) en Wouter zijn tot nu toe kinderen en verdere nakomelingen bekend.

II. **Jan Jansz Bieshaar, ook genaamd: Jan Daeme.**
geboren Soest ca. 1700;
overleden Eemnes 14-03-1783.
trouwt 1e Eemnes 17-11-1728:
Cornelia Willems Everts (1708 - 1748).
trouwt 2e Eemnes 25-03-1749:
Gijsje Gerrits de Boer (1723 - 1797).

Jan Jansz Bieshaar wordt waarschijnlijk na de dood van zijn vader ondergebracht bij familie van de moeder van zijn vaderskant. Bij huwelijk in 1749 in de rk kerk werd Jan Bieshaar ook Jan Daeme genoemd. In de familie Bieshaar komt de naam Daeme niet voor, terwijl deze naam in Eemnes kenmerkend is voor de familie Van Wegen. We mogen dus aannemen dat Jan Jansz Bieshaar lange tijd bij Daem Cornelisz van Wegen heeft gewoond, zolang zelfs dat hij ook als Jan Daeme bekend stond.

Jan Bieshaar woonde te Eemnes Buiten op de boerderij Wakkerendijk 166, die hij op 13-05-1738 van Jan Gijsbertsz Cramer en Hendrik Lubbertsz Bakker had gekocht.
Uit het eerste huwelijk worden 6 zoons en 4 dochters geboren. Twee zoons uit dit huwelijk zouden wel volwassen worden maar zoon Jan overleed in 1754 op 22-jarige leeftijd en Gijsbert was 26 toen hij in 1761 overleed. Alleen een dochter zou huwen en kinderen krijgen. Maria Bieshaar werd in 1739 geboren en overleed rond 1773. Zij huwde op 23-12-1760 in Eemnes met Gijsbert Isaacsz Stalenhoef. Maria Bieshaar hield in 1754 haar zusje Cornelia ten doop.
Gijsje, de tweede vrouw van Jan, was weduwe van Volquen Paulsen Tijken met wie zij in 1744 was gehuwd. Uit dit tweede huwelijk van Jan en Gijsje werden 5 zoons en 3 dochters geboren. Op Gerrit na, die in 1761 als jochie van 13 overleed, zouden alle kinderen uit dit huwelijk op hun beurt huwen.
De oudste dochter Grietje, geboren in 1752 in Eemnes en overleden in Soest op 13-02-1825, huwde op 28-05-1771 in de rk kerk van Soest met Hendrik Isaaksz Stalenhoef, de broer van haar zwager.
Cornelia werd gedoopt in Eemnes op 24-04-1754, waarbij zij ten doop gehouden werd door haar zus Maria. Cornelia trouwt in Eemnes Buiten op 28-05-1781 met Hendrik van Isselt, ookwel Hendrik van den IJssel genaamd. Hij was weduwnaar van Gerritje van Smoorenburg. Ook Hendrik van Isselt was geboren in Eemnes Buiten, maar ten tijde van zijn huwelijk woonde hij aan de Overtoom onder Sloten (nu een straat in Amsterdam-West).

Geert, later ook Gerrit genoemd, was geboren in 1763 en overleed 80 jr oud te Eemnes op Oudjaarsdag 1840. Hij woonde toen in Eemnes Buiten in huis bij Hendrik Kolkschoten. Gerrit was gehuwd met Catharina Blokland, maar uit dit huwelijk zijn geen kinderen bekend.
Wijmpje werd gedoopt op 16-07-1766 en overleed in Eemnes op 06-05-1819. Wijmpje trouwt op 30-04-1787 in Eemnes met Geurt Abrahamsz Keizer. Geurt Abrahamse Keizer was in Eembrugge geboren, en was ten tijde van zijn huwelijk al boer in Eemnes. Na zijn dood heeft Wijmpje het
boerenbedrijf voortgezet tot haar dood.
Met de zonen Jan, Volken, en Cornelis vervolgen we het verhaal.

DE TAK JAN.
IIIa. Jan Jansz Bieshaar.
gedoopt Eemnes 15-04-1756;
overleden Eemnes 05-02-1827.
trouwt Eemnes 12-02-1787:
Dirkje Gerritse Odijk (1771 - 1843).

Jan Jansz Bieshaar woonde zijn hele leven in Eemnes Buitendijk en was boer. Zijn vrouw Dirkje Odijk was afkomstig uit Baarn, waar zij op 23-01-1771 in de rk kerk was gedoopt. Later ontstaat er verwaring over haar geboorteplaats. Bij haar huwelijk wordt vermeld dat zij in Zeist geboren is en bij haar overlijden op 30-01-1843 is haar geboorteplaats opeens Wijk bij Duurstede. Het is wel duidelijk was dat Dirkje bij haar huwelijk in Eemnes Buitendijks woonde en zij overleed er ook.
Na hun huwelijk in 1787 gaan Jan Bieshaar met zijn vrouw Dirkje Odijk wonen op de boerderij Wakkerendijk 70. Deze boerderij was door vader Jan Jansz Bieshaar sr. op 5-7-1763

gekocht van David ten Hove, en tot 1787 door hem verhuurd.
Uit hun huwelijk werden 5 zoons en 5 dochters geboren.
De oudste zoon Jan, geboren in Eemnes in 1787, was landbouwer. Hij trouwde in Eemnes 19-03-1821 met Aaltje Gijsbertse Schoonderbeek, die in 1801 geboren was in Eemdijk. Geheel vlekkeloos was zijn levenswandel niet. Op 22 augustus 1821 werd hij door de Rechtbank van Amersfoort veroordeeld voor overtreding van de Wet van 1 maart 1815 tot het betalen van een boete van f. 25,= of bij onvermogen een gevangenisstraf van 3 dagen.
Gijsje Bieshaar (1789-1854) trouwde in Eemnes op 22-01-1815 met de timmerman Jan Otten (1788-1818). Bij hen woonden door de jaren heen verschillende familie in, onder wie het 6-jarige nichtje Wimpje, dochter van Willem Bieshaar (IVa).

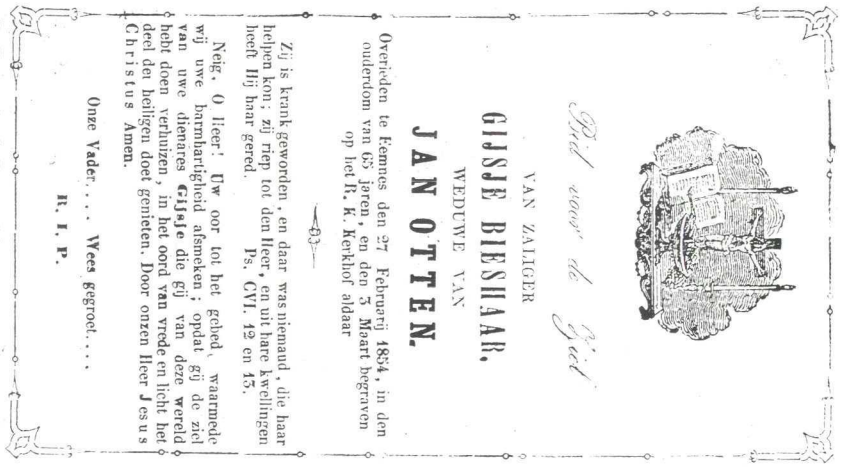

Bid voor de Ziel
VAN ZALIGER
GIJSJE BIESHAAR,
WEDUWE VAN
JAN OTTEN.

Overleden te Eemnes den 27 Februarij 1854, in den ouderdom van 65 jaren, en den 3 Maart begraven op het R. K. Kerkhof aldaar

—83—

Zij is krank geworden, en daar was niemand, die haar helpen kon; zij riep tot den Heer, en uit hare kwellingen heeft Hij haar gered. Ps. CVI. 12 en 15.

Neig, O Heer! Uw oor tot het gebed, waarmede wij uwe dienares Gijsje die gij van deze wereld hebt doen verhuizen, in het oord van vrede en licht het deel der heiligen doet genieten. Door onzen Heer Jesus Christus Amen.

Onze Vader. . . . Wees gegroet. . . .

R. I. P.

Te Utrecht bij J. R. van HOSSUM achter 't Stadhuis.

Bidprentje van Gijsje Bieshaar (1789-1854) dochter van Jan Bieshaar + Dirkje Odijk, trouwde Jan Otten (Wakkerendijk 24)

Cornelia Janse Bieshaar (1791-1868) huwde in Eemnes op 24-01-1817 met de Baarnaar Jacob de Bruijn (1788-1818). Jacob de Bruijn woonde in 1817 in Eemnes en was dienstbode van beroep evenals zijn vrouw. Cornelia Bieshaar trok als weduwe met dochter Dirkje de Bruijn in bij haar broer Gerrit.
Gijsbertje Janse Bieshaar (1795- ?) koos een Eemnesser als echtgenoot: op 05-05-1830 trad zij in Eemnes met Gijsbert Post (1792- ?) in het huwelijk.
De broers Gerrit (1798-1878) en Dirk (1800-1889) en zus Aaltje (1809-1868) bleven vrijgezel. Zij waren landbouwers en woonden in het ouderlijk huis Wakkerendijk 70 samen met neef Jan Post en nichten Dirkje de Bruijn en Rijkje Bieshaar.
Knelis Jansz Bieshaar (1803- ?) was landbouwer. Knelis huwde in Eemnes 25-04-1827 met de Eemnesser Jaapje Bosterdijk (1800- ?).
We vervolgen met de enige zoon met kinderen:

IVa. Willem Jansz Bieshaar.
gedoopt Eemnes 16-06-1806;
overl. Eemnes 17-01-1890.
tr.1. Eemnes 16-08-1831:
Jannetje Hogeboom (Eemnes 1808 - 1846).
tr.2. Eemnes 14-09-1849:
Gijsbertje Schoonderbeek.
gedoopt Baarn rk 17-01-1801; overleden ?

Willem Janse Bieshaar was landbouwer. Hij koopt op 31-8-1831 het buitenverblijf "Berg- en Eemzigt" met de bijbehorende boerderij voor f. 4425,= van de familie Crommelin die Eemlust bewoonde. Zijn nieuwverworven bezit is gelegen aan de Wakkerendijk 128.
Gijsbertje Schoonderbeek woonde voor haar huwelijk met Willem Bieshaar op Wakkerendijk 136 en was dus bijna buren met Willem. Zij

was weduwe van Cornelius Johannes Pen. Het huwelijk van Willem Bieshaar en Gijsbertje Schoonderbeek was onder een minder gunstig gesternte geboren. De verstandhouding tussen beide echtelieden verslechterde zo erg dat op 26-03-1853 ten overstaan van notaris Pen te Baarn scheiding van tafel en bed werd overeengekomen.
uit het eerste huwelijk werden 3 zonen en 7 dochters geboren; het tweede huwelijk bleef kinderloos.
Het oudste kind was Aaltje Bieshaar (1832-1899), die op 18-01-1866 in Eemnes huwde met Albert Cornelisz Dijkman (Stoutenburg 1837-Eemnes 1899). Albert Dijkman was landbouwer en kwam na zijn huwelijk in Eemnes wonen. Albert en Aaltje namen de boederij Wakkerendijk 70, naast de RK Kerk, van haar ooms en tantes over.
Dirkje Bieshaar (1837-1900) huwde op 10-10-1876 in Eemnes met Peter van 't Klooster (1841-1905). Ook Peter was landbouwer van beroep.
Dochter Wijmpje (1838-1905) werd later Klaasje Bieshaar genoemd. Zij bleef ongehuwd en woonde aanvankelijk in het ouderlijk huis, waarschijnlijk tot de dood van haar vader in 1890. Zij trok daarna bij haar zus Rijkje in.
Zus Rijkje Bieshaar (1840-1921) was eveneens vrijgezel gebleven. Zij woonde aanvakelijk bij haar ooms de broers Gerrit en Dirk Bieshaar, nicht Dirkje de Bruin en neef Jan Post en na 1889 allen nog met haar zuster Wijmpje/Klaasje. Rijkje verhuisde na de dood van haar zuster naar haar nicht Johanna Dijkman en Jacobus Post, en daarna trok zij in bij haar neef Cornelis Dijkman en Geertje van Wijk.
Daatje Bieshaar (1841- ?) huwde in Eemnes op 07-05-1873 met de Soester Aart van 't Kloosster. Het echtpaar vestigde zich in Eemnes.

Dochter Wijmpje (1843-1923) veranderde ook haar voornaam: na 1850 heet zij Wimpje Bieshaar. Zij woonde vanaf 1850 bij haar tante Gijsje Janse Bieshaar, weduwe van Jan Otten (zie bij IIIa). Wijmpje huwde in Eemnes op 26-04-1871 met Evert Schouten (1824-1879), die toen weduwnaar van Jannetje van 't Kloos-ter was. Evert was landbouwer van beroep. Het echtpaar ging wonen op de boerderij Wakke-rendijk 274. Na de dood van Evert huwde Wijm-pje in Eemnes op 09-11-1880 met Dirk de Bruin (1840-1904). Zowel Wijmpje als Dirk waren landbouwer.
Johanna Bieshaar (1846-1896) woonde tot haar huwelijk bij haar broer Jan Bieshaar (Va). Op 18-01-1881 huwde zij Evert Willemsz Engelen (1849-1933), weduwnaar van Johanna Grift. Evert was kleermaker van beroep.
De lijn wordt voortgezet door de zonen Jan (Va), Peter (Vb) en Jakobus (Vc).

Va. Jan Bieshaar.
geboren Eemnes 18-12-1833;
overleden Eemnes 14-10-1926.
tr. 1. Baarn:
Margaretha (Grietje) Beukeboom (1833-1875).
tr.2. Soest 20-10-1877:
Christina Wijntjes (1838-1911).

Jan Bieshaar was landbouwer van beroep. Van hem werd gezegd dat hij dag en nacht rookte, zo onafscheidelijk waren hij en zijn roker-tje. Jan Bieshaar kocht rond 1875 de boerde-rij Wakkerendijk 106 en woonde daar tot zijn dood in 1926. Zijn vrouwen haalde hij wel van ver. Grietje Beukeboom was in Baarn geboren, en Christina Wijntjes was op 06-01-1838 in Amersfoort geboren.

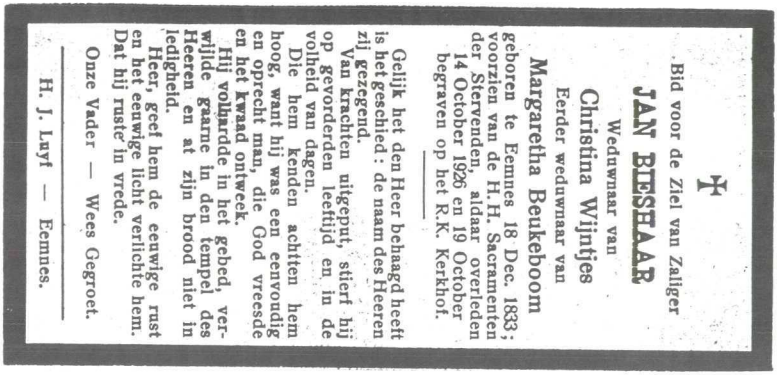

✝

Bid voor de Ziel van Zaliger

JAN BIESHAAR

Weduwnaar van

Christina Wijntjes

Eerder weduwnaar van

Margaretha Beukeboom

geboren te Eemnes 18 Dec. 1833; voorzien van de H.H. Sacramenten der Stervenden, aldaar overleden 14 October 1926 en 19 October begraven op het R.K. Kerkhof.

Gelijk het den Heer behaagd heeft is het geschied: de naam des Heeren zij gezegend.

Van krachten uitgeput, stierf hij op gevorderden leeftijd en in de volheid van dagen.

Die hem kenden achtten hem hoog, want hij was een eenvoudig en oprecht man, die God vreesde en het kwaad ontweek.

Hij volhardde in het gebed, verwilde gaarne in den tempel des Heeren en at zijn brood niet in ledigheid.

Heer, geef hem de eeuwige rust en het eeuwige licht verlichte hem. Dat hij ruste in vrede.

Onze Vader — Wees Gegroet.

H. J. Luyf — Eemnes.

Bidprentje van Jan Bieshaar (1833-1926) die woonde op Wakkerendijk 106

Bij hem woonde zijn zus Jannetje Bieshaar en sedert 1889 neef Jan Post in. In 1890 trok ook zijn zus Rijkje Bieshaar bij hem in.
Uit het eerste huwelijk werden 3 zonen geboren, en uit het tweede huwelijk een dochter.
De oudste was Willem. Hij werd geboren op 06-02-1869 en overleed in Hilversum op 07-02-1927. Hij was fabrieksarbeider. Hij huwde met Hendrika Bokkers. Uit hun huwelijk werden ten minste drie kinderen geboren: Jan, Ali en Greet.
De derde zoon was Johannes Bieshaar. Hij zag op 24-02-1874 het levenslicht. In 1909 verhuisde Johannes naar Baarn, waar hij een boerderij aan de Zandvoortweg had tot zijn dood in 1933. Uit zijn huwelijk met Maria van Kleinwee werden geen kinderen geboren. Na de dood van Johannes hertrouwde Maria van Kleinwee in 1934 met Wijnand Gieskens.

De dochter uit het tweede huwelijk was Elizabeth Johanna (Betje) Bieshaar. Zij was geboren 09-11-1879 en overleed in Eemnes op 05-05-1915. Op 08-06-1906 gaf zij haar ja-woord op het Eemnesser raadhuis aan Pieter van 't Klooster (1876-1974). Pieter van 't Klooster was aanvankelijk koopman en werd later landbouwer op de ouderlijke boerderij van Betje Bieshaar aan de Wakkerendijk 106.
De tweede zoon, Theodoris, beter bekend als Dirk Bieshaar, volgt nu bij VIa.

Elizabeth-Johanna (Betje) Bieshaar (1879-1915) getrouwd met Pieter van 't Klooster met wie ze op haar ouderlijke boerderij Wakkerendijk 106 bleef wonen.

VIa. Theodoris (Dirk) Bieshaar.
geboren Eemnes 03-06-1870;
overleden Eemnes 26-12-1956.
trouwt Eemnes 05-06-1917:
Naatje van den Hengel.
geboren Leusden 14-05-1884;
overleden Eemnes 9-9-1960.

Dirk is lange tijd boerenknecht geweest op de boerderij van Teus Stoutenburg. Kort na zijn huwelijk in 1917 met Naatje van den Hengel, kocht Dirk de boerderij Wakkerendij 17-19 voor f. 5000,= van de familie Van Leer.

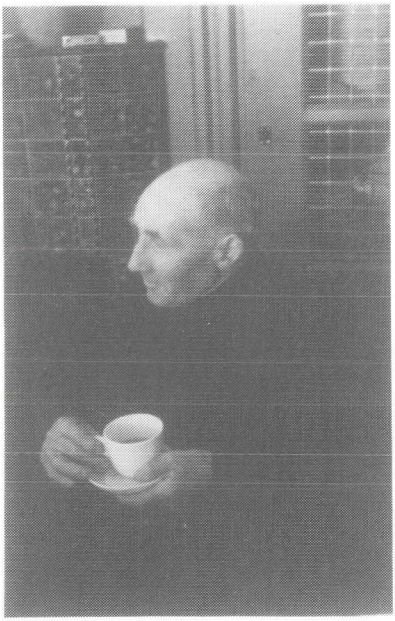

Dirk Bieshaar (1870-1956)
op 15-06-49 gefotografeerd
in de R.K. Pastorie Eemnes

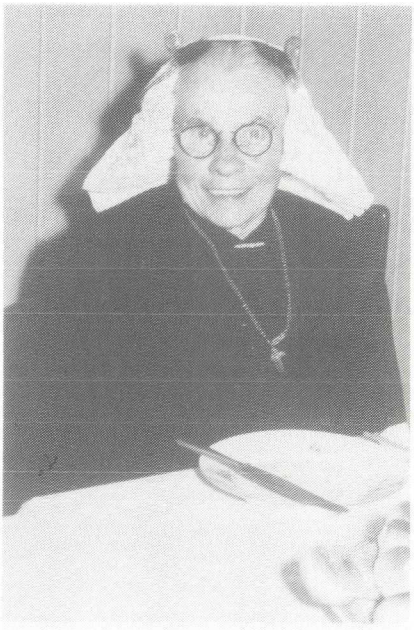

Naatje v.d. Hengel (1884-1960)
getrouwd met Dirk Bieshaar

Dirk Bieshaar (1870-1956), bekend om zijn kromme benen, verlaat zijn woning Wakkerendijk 17 op de trouwdag van zijn dochter Grietje (15-06-1949).
Rechts: Ali Bieshaar en haar moeder Heintje Bokkers (getrouwd met Willem Bieshaar Janzn).

Klaasje van Leer bleef in een gedeelte van het huis aan de zuidkant wonen. Pas jaren later kwam Dirk erachter dat hij het hele huis gekocht had. Hij meende tot dan toe dat hij het deel waarin Klaasje van Leer woonde er niet bij gekocht had. De woning aan de zuidkant werd later nog verhuurd aan onder andere Piet van den Bergh.
Rond 1920 nam de zeer aktieve Teus Stoutenburg het initiatief om een nieuwe weegbrug in het centrum van Eemnes te plaatsen. Hij vond dat het mooi bij Dirk Bieshaar zou kunnen. Dirk en Teus kochten samen een weegbrug met een weegvermogen tot 15 ton, die tot nieuwjaarsdag 1978 op deze plaats heeft gefunctioneerd. De weegbrug is altijd een samenwerkingsproject van de families Bieshaar en Stoutenburg geweest.

Dirk had op zijn boerderij altijd maar een paar (hooguit vijf) koetjes en een paar pinken; hij is er altijd bij blijven werken.
Dirk Bieshaar is 35 jaar Broedermeester geweest voor de Broederschap van Kevelaar.
Uit het huwelijk van Dirk en Naatje werd een dochter geboren: Margaretha Lambertha (Grietje) Bieshaar. Zij werd geboren in Eemnes op 12-08-1921, en huwde op 15-06-1949 te Eemnes met Jan van den Hoven. Zij namen de boerderij op Wakkerendijk 17-19 over.

Grietje Bieshaar (1921-1987) aan het raam met haar man Jan v.d. Hoven in actie met de weegbrug, die gevestigd was bij hun huis op Wakkerendijk 17.
Rechts; Jan Rigter

Stamboom van het geslacht Bieshaar

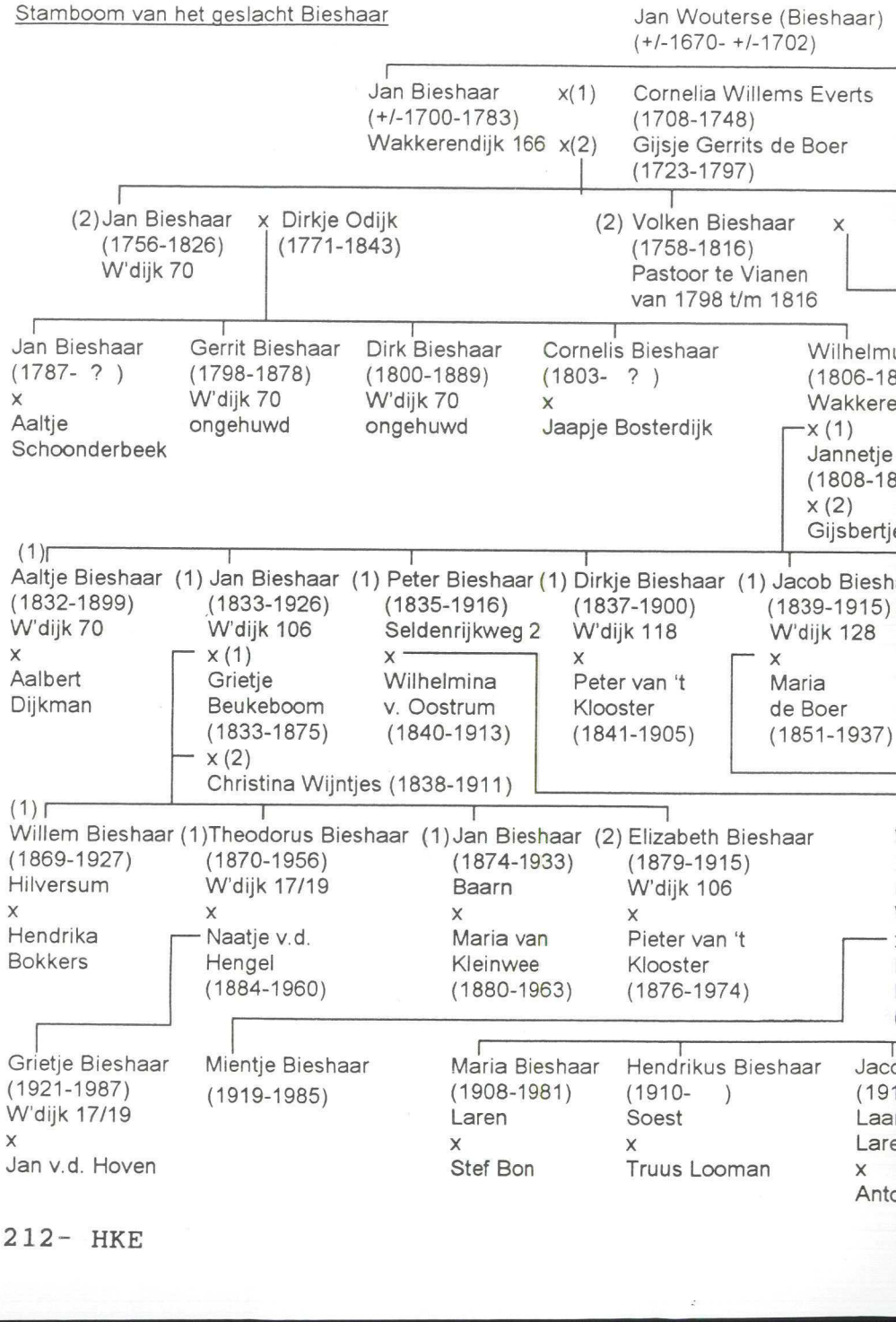

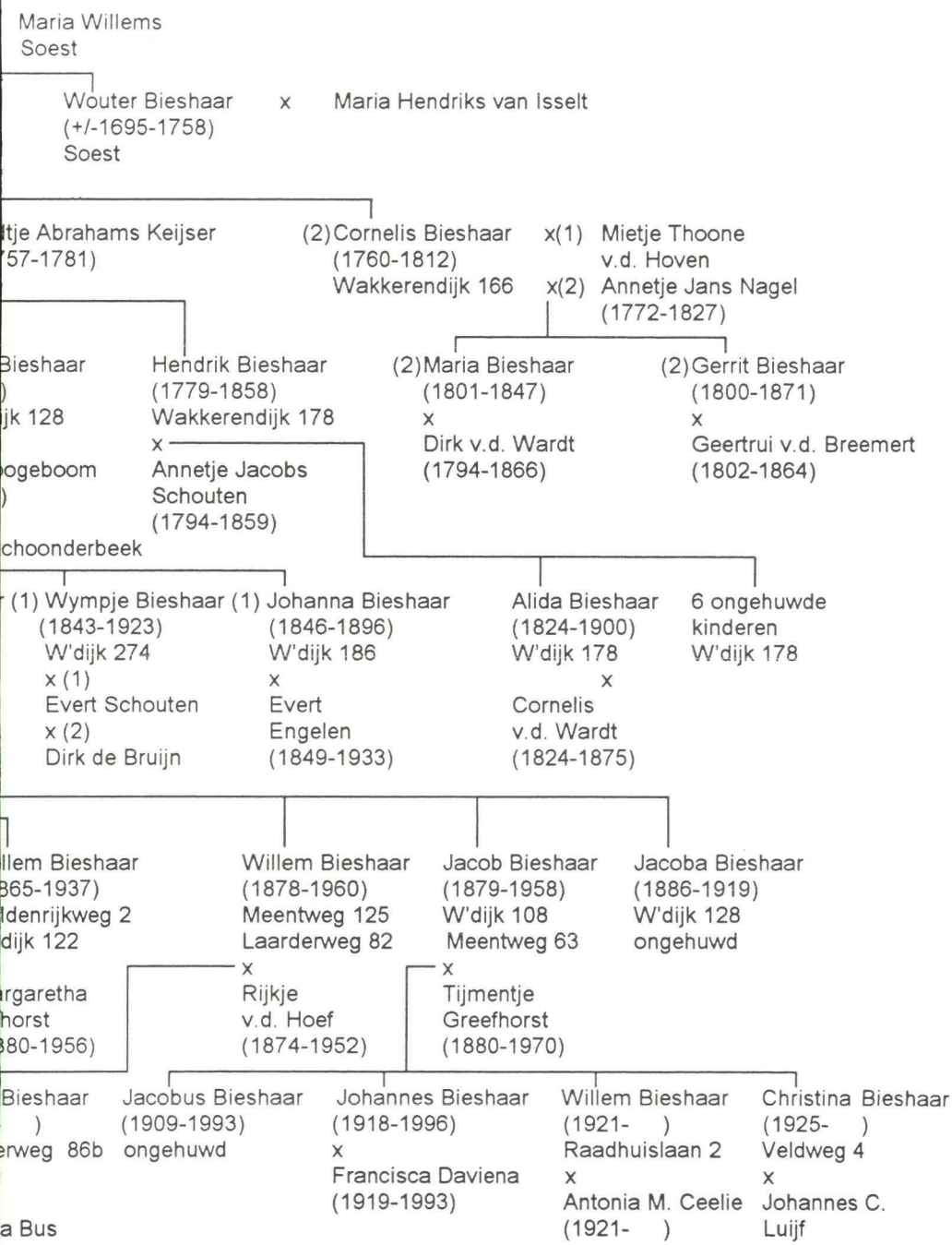
Maria Willems
Soest
Wouter Bieshaar
(+/-1695-1758)
Soest
x
Maria Hendriks van Isselt
tje Abrahams Keijser
57-1781)
(2) Cornelis Bieshaar
(1760-1812)
Wakkerendijk 166
x(1) Mietje Thoone
v.d. Hoven
x(2) Annetje Jans Nagel
(1772-1827)
Bieshaar
)
jk 128
ogeboom
)
choonderbeek
Hendrik Bieshaar
(1779-1858)
Wakkerendijk 178
x
Annetje Jacobs
Schouten
(1794-1859)
(2) Maria Bieshaar
(1801-1847)
x
Dirk v.d. Wardt
(1794-1866)
(2) Gerrit Bieshaar
(1800-1871)
x
Geertrui v.d. Breemert
(1802-1864)
(1) Wympje Bieshaar
(1843-1923)
W'dijk 274
x (1)
Evert Schouten
x (2)
Dirk de Bruijn
(1) Johanna Bieshaar
(1846-1896)
W'dijk 186
x
Evert
Engelen
(1849-1933)
Alida Bieshaar
(1824-1900)
W'dijk 178
x
Cornelis
v.d. Wardt
(1824-1875)
6 ongehuwde
kinderen
W'dijk 178
llem Bieshaar
865-1937)
denrijkweg 2
dijk 122
Willem Bieshaar
(1878-1960)
Meentweg 125
Laarderweg 82
x
Rijkje
v.d. Hoef
(1874-1952)
Jacob Bieshaar
(1879-1958)
W'dijk 108
Meentweg 63
x
Tijmentje
Greefhorst
(1880-1970)
Jacoba Bieshaar
(1886-1919)
W'dijk 128
ongehuwd
rgaretha
horst
880-1956)
Bieshaar
)
erweg 86b
a Bus
Jacobus Bieshaar
(1909-1993)
ongehuwd
Johannes Bieshaar
(1918-1996)
x
Francisca Daviena
(1919-1993)
Willem Bieshaar
(1921-)
Raadhuislaan 2
x
Antonia M. Ceelie
(1921-)
Christina Bieshaar
(1925-)
Veldweg 4
x
Johannes C.
Luijf

Vb. Peter Bieshaar.
geboren Eemnes 31-10-1835;
overleden Eemnes 02-05-1916.
tr. Eemnes 25-10-1864:
Wilhelmina van Oostrum.
geboren Soest 14-07-1840;
overl. Eemnes 18-11-1913.

Peter Bieshaar was landbouwer. Hij woonde op de boerderij "Bamboes" aan de Seldenrijkweg 2, die rond 1868 gebouwd werd.
Uit het huwelijk van Peter en Wilhelmina werden twee zonen geboren.
De oudste zoon was Willem Bieshaar. Hij werd geboren op 10-04-1865, en trouwde in Soest in 1915 met Margaritha Hilhorst. en overleed in Eemnes op 28-11-1937. Willem woonde aanvankelijk bij zijn ouders, ook nog kort na zijn huwelijk. Het echtpaar woonde daarna op Wakkerendijk 122. Willem en Margaritha hadden een dochter: Wilhelmina Petronella die op 05-05-1919 geboren werd. Zij werd pianolerares en speelde van tijd tot tijd op het orgel van de R.K. Kerk. Ze stierf te Amersfoort op 23-02-1985.
De jongste zoon was Johannes Bieshaar, geboren op 28-05-1866. Ook hij was landbouwer.

Johannes verhuisde op 12-07-1900 naar Utrecht, maar op 15-12-1900 overleed hij kinderloos in Eemnes.

Vc. Jakobus Bieshaar.
geboren Eemnes 28-05-1839;
overleden Eemnes 22-05-1915.
tr. Eemnes 03-07-1877:
Maria de Boer.
geboren Eemnes 19-11-1851;
overleden Hoogland 13-01-1937.

Jakobus bleef ook na zijn huwelijk in het ouderlijk huis wonen, de boerderij Wakkerendijk 128. Nadat de boerderij verkocht was, vestigde Maria de Boer, weduwe van Jakobus Bieshaar zich op Wakkerendijk 96 (noordzijde). Op haar oude dag werd ze steeds blinder. Tenslotte trok ze in bij haar zoon Jaap Bieshaar op Meentweg 63 (zuidzijde). Toen Marie de Boer echt niet meer kon zien en het slecht ging met haar, is ze overgebracht naar het gesticht in Hoogland. Daar is ze in 1937 overleden.
Uit het huwelijk van Jakobus en Maria werden 5 zonen en 4 dochters geboren.
Jacoba Bieshaar werd geboren op 13-08-1886 en overleed in Eemnes op 13-01-1919: ze was niet gezond. Haar broer Jaap moest haar iedere avond naar bed brengen. Zij bleef ongehuwd en woonde in het ouderlijk huis. Haar zuster Johanna Margarieta (Jans) Bieshaar werd geboren op 29-03-1890 en verhuisde op 08-01-1913 naar Laren.
Het jongste kind was Grietje Bieshaar. Zij werd geboren op 23-05-1891 en trouwde in Eemnes op 22-10-1918 met Bartus Hilhorst. Hij was geboren in Soest in 1889 en was landbouwer. Het echtpaar vestigde zich in Soest.
De oudste zoon was:

VIb. Willem Bieshaar.
geboren Eemnes 06-09-1878;
overleden Laren 26-09-1960.
trouwt Eemnes 14-05-1907:
Rijkje van de Hoef.
geboren Hoogland 10-07-1874;
overleden Eemnes 22-08-1952.

Willem is na zijn huwelijk in 1907 gaan wonen aan de Meentweg 125, waar hij een paar koeien

hield. Hij had ook een paar stukjes grond in de polder. Verder was hij in dienst van Rijkswaterstaat, waar hij als kantonnier sloten, bermen e.d. bijhield. In januari 1916 brak de dijk door aan het einde van de Meentweg, vlakbij het huis van Willem Bieshaar. In het geweld van het binnenstromende water werd de voorgevel grotendeels weggeslagen en het voorhuis vernield. Waarschijnlijk vond Willem het geen prettig idee meer om achteraan de Meentweg te blijven wonen. Rond 1920 liet hij door Padberg een nieuw huis bouwen aan de Laarderweg 82 op de hoek met de Nieuweweg.

Willem Bieshaar (1878-1960) aan het werk in de polder i.v.m. de ruilverkaveling.
Foto: 09-03-1939.

Het pand Meentweg 125 kort na de overstroming van 1916. Het werd toen bewoond door het gezin Willem Bieshaar Jacobzn (1878-1960)

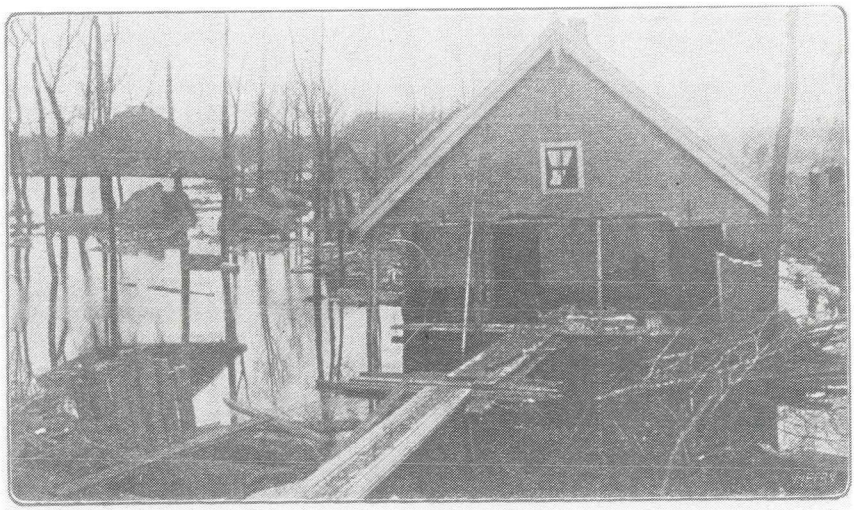

Overstrooming te Eemnes, bij Amersfoort.
Voorgevel en interieur van een boerderij bijna geheel vernield.

Bij dit huis werd een grote groententuin aangelegd. Willem hield er nog wel kippen en konijnen, maar geen koeien meer. Een andere liefhebberij van Willem was het uitzetten van palingfuiken in de weteringen in de polder. Hij kwam dan thuis met prachtige paling, die gestoofd werd in de roomboter.
Zijn vrouw Rijkje van der Hoef was aan het eind van haar leven zeer doof. Je kon alleen met haar praten via een koperen hoorn, die zij aan haar oor hield. Na haar dood woonde Willem enige tijd samen met zijn zus Jans Bieshaar, die getrouwd was geweest met een zekere Majoor, die een boerderij aan de Zijtak in Laren had gehad. De laatste paar jaar van zijn leven tobde Willem met zijn gezondheid; hij was vaak ziek. Hij woonde toen in bij zijn dochter Mie in Laren.
De kleinkinderen van Willem Bieshaar herinneren zich dat hij de potkachel in zijn kamer goed warm stookte en dat hij op krentenbrood met dik roomboter en suiker trakteerde, als je bij hem op bezoek kwam.

Willem Bieshaar (1878-1960) en zijn vrouw Rijkje v.d. Hoef (1874-1952) bij hun woning Laarderweg 82.

Uit hun huwelijk werden een dochter en drie zonen geboren, van wie er een jong overleed:
1. Maria Gerarda (Mie) Bieshaar (Eemnes 1908-Laren 1981) trouwde in Eemnes op 14-09-1931 met Stephanus Johannes Bon, en ging na haar huwelijk in Laren wonen.
2. Hendrikus Jacobus Bieshaar (geboren Eemnes 1910) woont in Soest. Hij huwde Truus Loman.
3. Jacob Bieshaar (geboren Eemnes 1913) werd timmerman. Hij begon bij de gebroeders Duurland in Laren, en werkte vervolgens als uitvoerder bij de gebroeders Eggenkamp. Daarna werkte hij bij Pijpers in Bussum ondermeer aan de HEMA en het Majella-ziekenhuis in Bussum. Na zijn huwelijk met Antonia Bus woonde hij op Laarderweg 86 B en verhuisde in 1953 naar Laren.

Het tweede kind van Jakobus (Vc) en Maria was:

VIc. **Jacob Bieshaar.**
geboren Eemnes 23-12-1879;
overleden Eemnes 18-02-1958;
tr. Eemnes 29-10-1907:
Tijmentje (Stijntje) Greefhorst.
geboren Stoutenburg 02-12-1880;
overleden Laren 30-09-1970.

Na hun huwelijk woonden Jacob (Jaap) en Tijmentje (Stijntje) eerst op Wakkerendijk 108 (noordzijde; aan de zuidzijde woonde Hannes Koppen). Toen de ouderlijke boerderij (Wakkerendijk 128) verkocht was, kreeg Jaap wat geld en kocht hij Meentweg 63 waar hij eind 1922 al was gaan wonen.

Jaap hield bij huis altijd een paar koetjes en verder verdiende hij als werkman de kost met allerlei klussen. Hij was goed in het

Jacob Bieshaar (1879-1958) en zijn vrouw Stijn Greefhorst (1880-1970) en hun hondje Max, een uitstekende rattenvanger. Ze zitten op de dijk bij hun woning Meentweg 63.
Foto: eind dertiger jaren.

Jaap Bieshaar (1879-1958) gefotografeerd in de veertiger jaren bij het huis van Lumen Eek, waar hij een stukje bouwland had.

Jeugdfoto van Jacob Bieshaar 1879-1958

De familie Bieshaar ± 1928 bij hun woning Meentweg 63.
Achterste rij: Jaap-Rie en Riek
midden: vader Jaap Bieshaar (1879-1958) moeder Stijn Greefhorst (1880-1970) en Jo
voor: Stien.
(Wim en Jan ontbreken)

bomen rooien. Tot ± 1930 werkte hij bij Van Dijk in Laren. Het kwam geregeld voor dat hij verder van huis moest om bomen te rooien (b.v. in Hillegom) zodat zijn vrouw en kinderen hem dan de hele week niet zagen.
Ook werd hij vaak door mensen privé gevraagd om bomen te komen rooien. Hij werkte in zijn jongere jaren wel samen met Hannes Wiggerts, Jan Wiggerts en Jan van Wijk. Van hem is bekend, dat hij bij het rooien eens een boom zag met een heerlijke zitplek. Tussen de middag ging hij er zitten, bond zichzelf vast aan de boom en deed genietend in het zonnetje een heerlijk dutje.

Jaap was ook handig. Zo maakte hij b.v. zelf bergroeien (roeden) voor de hooiberg.
Hij werd ook geregeld gehaald als er in de polder een koe in de sloot zat. Hij had namelijk een takel met 2 à 3 katrollen. Als er een koe in de sloot zat, dan zette hij de takel op zijn transportfiets, reed naar de plek des onheils en takelde met het grootste gemak de koe uit de sloot.

Dat Jaap voor alles kon worden ingezet blijkt wel uit het feit dat hij rond 1936 heeft meegeholpen een zwembad uit te graven bij een villa.

Zijn vrouw Stijn Greefhorst kwam uit een arm gezin van 18 kinderen, dat in Stoutenburg worden. Ze heeft haar man Jaap leren kennen toen ze als dienstmeisje bij een boer in Eemnes werkte.

Uit het huwelijk van Jaap en Tijmentje werden 3 zonen en 5 dochters geboren in Eemnes; een kind overleed jong.

1. Jacobus Richardus Bieshaar werd geboren op 15-06-1909 en overleed ongehuwd in Laren op 16-7-1993.
2. Hendrika Maria Bieshaar geboren op 27-07-1911.
3. Maria Hendrika geboren op 07-03-1914
4. Johanna Cornelia geboren op 22-07-1916.
5. Johannes Jakobus werd geboren op 25-10-1918 en overleed op 16-02-1996. Hij was gehuwd met Francisca Theodora Johanna Daviena (1919-1993).
6. Zijn broer Willem Johannes geboren op 16-06-1921.Hij trouwde Antonia Maria Ceelie (geboren Aalsmeer 1921).
7. De jongste Christina Cornelia Wilhelmina werd geboren op 31-08-1925. Haar derde voornaam dankt zij aan het feit dat zij op Koninginnedag 1925 geboren werd. Zij huwde op 28-08-1947 in Eemnes met Johannes Cornelis Luijf.

DE TAK VOLKEN.

IIIb. Volken (Vok, Fok, Folquinus) Jansz Bieshaar.

geboren Eemnes 13-06-1758; overl. Vianen 12-05-1816.
trouwt Eemnes Buiten 08-02-1779:
Aaltje Abrahamse Keijser (1757-1781).

Volken Jansz Bieshaar woonde in 1779 te Eemnes Buiten. Aaltje Keijser woonde in Eembrugge, waar zij ook geboren was.
Volken Jansz Bieshaar werd na de dood van zijn vrouw priester. Hij was in 1797 kapelaan te Maarssen; op 07-09-1797 hield hij Volkert, zoon van Geurt Abrams Keijzer en Wijmpje Janse Bieshaar ten doop in Eemnes.

BID VOOR DE ZIEL

VAN ZALIGEN

HENRICUS BIESHAAR.

Overleden te Eemnes den 10 Januarij 1858, in den ouderdom van ruim 79 jaren; en begraven den 14 dito, op het R. K. Kerkhof aldaar.

De Vader had dezen Zoon; opdragende brood en wijn; want, hij was Priester van God den Allerhoogsten, (*B. d. Schep. XIV.*) en leerde hem van zijne kindsheid af, God te vreezen, en zich van zonden te onthouden. (*Tob. I.*) 's Morgens vroeg opstaande, droeg hij offeranden op, want hij zeide: mijne kinderen mogten gezondigd, en God in hunne harten gelasterd hebben, zoo deed hij al die dagen. (*Job I.*) — Doch in zijn sterfuur riep hij zijn' zoon en zeide: Welaan dan, *mijn Zoon!* luistert naar uwen Vader: dient den Heer in waarheid, zoekt te doen hetgeen Hem behagelijk is, en beveel uwen kinderen de regtvaardigheid te oefenen, aalmoezen te doen, God gedachtig te zijn; en Hem jen allen tijde in waarheid en uit al hunne magt te loven.

Tob. XIV.

Onze Vader . . . Wees gegroet . . .

Hij ruste in vrede!

Utrecht. Wed. J. B. van Rossum, achter het Stadhuis

Bidprentje van Hendrik Bieshaar (1779-1858) zoon van pastoor Volken Bieshaar. Woonde Wakkerendijk 178

Bid voor de Ziel van Zaliger

ALIDA BIESHAAR,

weduwe van

Cornelis van der Wardt,

geboren te Eemnes den 19n Mei 1824 geheel onverwachts aldaar overleden den 22 Augustus 1900, en begraven den 25n daaraanvolgenden.

Het is aan ons niet, de tijden en oogenblikken te weten, die God in Zijne macht heeft gesteld, maar wat wij weten is, dat hun, die God liefhebben, alles ten goede medewerkt, en het hun wel zal gaan in het uiterste.

Act. 1, 7. ad Rom. VIII. 28. Eccl. 1. 13.

Gelukkig de mensch, die de ure des doods steeds voor oogen heeft, en dagelijks zich voorbereid tot sterven, want wij weten niet wanneer de Heer komen zal.

Th. à Kempis. Matth. XXIV. 42.

Zij was zeer godvreezend en niemand was er die eenig kwaad van haar sprak. Jud. XIII. 8.

Hare hand heeft zij voor de behoeftigen geopend, en hare armen den noodlijdenden uitgestoken.

Pruv. XXXI. 20.

Zij had eene teedere godsvrucht voor de Allerheiligste Maagd, en zij, die door Maria's oog met erbarming aangezien en door haar onder bescherming genomen worden, zullen zeker verheerlijkt worden. St. Antonius. IV. pars. 13. 14.

Ik smeek u dat gij mij door uwe gebeden bij God te hulp komt. Rom. XV. 30.

Zoet Hart van Maria wees mijn heil.

(300 dagen aflaat.

ONZE VADER. — WEES GEGROET.

Dat zij ruste in vrede.

Bidprentje van Alida Bieshaar (1824-1900), het enige kleinkind van pastoor Volken Bieshaar die getrouwd was

In 1798 werd Volken pastoor van de parochie van O.L. Vrouw ten Hemelopneming te Vianen, als opvolger van Cornelis Sprangers die op 25-02-1798 overleden was. Hem wachtte een belangrijke taak in Vianen. Volken trof in zijn parochie een oude schuilkerk aan die in slechte staat verkeerde. De kerk van Volken was ondergebracht op de eerste verdieping van een woonhuis aan de Voorstraat 97 te Vianen, en het kleine huisje ernaast op nr. 99 heeft waarschijnlijk als zijn woning gediend. In

1807 liet Volken een nieuwe kerk bouwen en in 1808 werd de oude schuilkerk verkocht. Bij een bouwhistorisch onderzoek van Voorstraat 97-99 in 1990, voorafgaand aan een restauratie, bleek de oude kerkzaal nog aanwezig. Zelfs een deel van de beschilderingen werd bij dit onderzoek teruggevonden. Volken heeft nog geruime tijd van zijn nieuwe kerk genoten. Op 12-05-1816 overleed hij in Vianen. Hij vond zijn laatste rustplaats op het st. Janskerkhof te Laren. Zijn naam staat daar nog steeds op het priestergraf vermeld, maar 1810 dat als jaar van overlijden erbij staat is niet juist. In Vianen werd Joannes Lockhorst dat zelfde jaar nog als de opvolger van Volken Bieshaar benoemd.
Uit het huwelijk van Volken en Aaltje werden 2 kinderen geboren: Gijsbertje die jong overleed, en Hendrik die volgt bij IVb.

IVb. Hendricus Volkersz Bieshaar.
gedoopt Eemnes 18-11-1779; overleden Eemnes 10-01-1858;
tr. Baarn 01-10-1816 (verwantschap in de 3e graad):
Annetje (Antje) Schouten.
geboren Baarn in 1794; overleden Eemnes 07-09-1859.

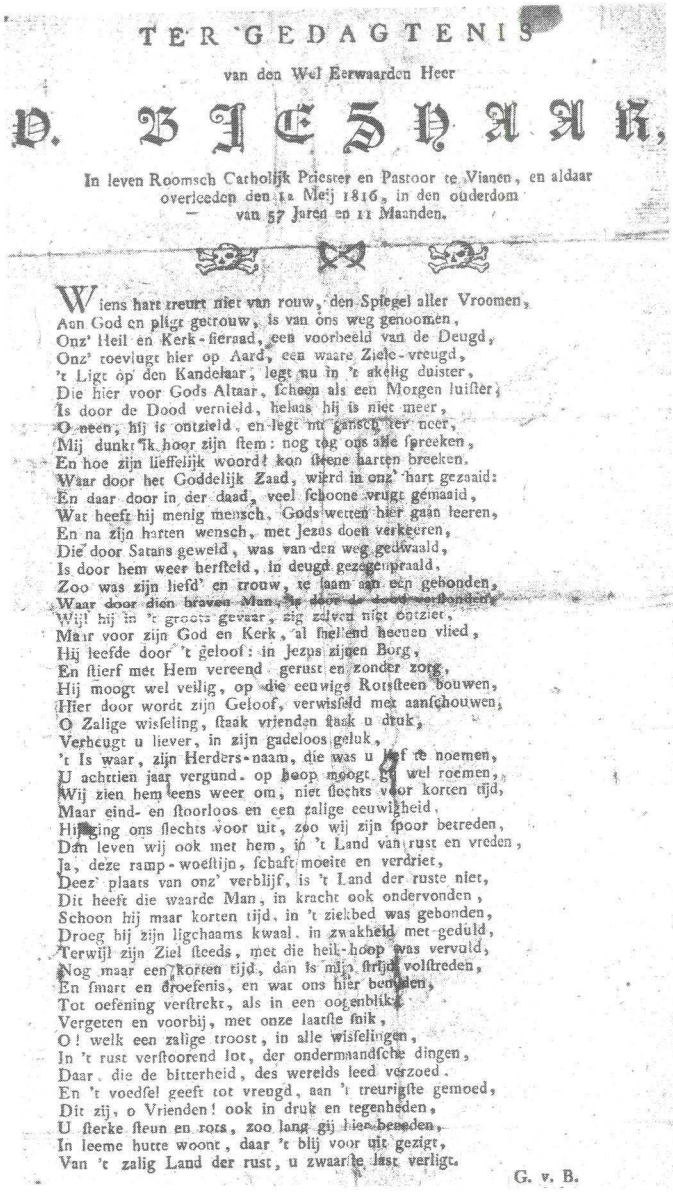

TER GEDAGTENIS

van den Wel Eerwaarden Heer

D. BIESHAAR,

In leven Roomsch Catholijk Priester en Pastoor te Vianen, en aldaar overleeden den 12 Meij 1816, in den ouderdom van 57 Jaren en 11 Maanden.

Wiens hart treurt niet van rouw, den Spiegel aller Vroomen,
Aan God en pligt getrouw, is van ons weg genoomen.
Onz' Heil en Kerk-fierraad, een voorbeeld van de Deugd,
Onz' roevlugt hier op Aard, een waare Ziele-vreugd,
't Ligt op den Kandelaar, legt nu in 't akelig duister,
Die hier voor Gods Altaar, ſchoon als een Morgen luiſter;
Is door de Dood vernield, helaas hij is niet meer,
O neen, hij is ontzield, en legt nu ganſch ter neer,
Mij dunkt 'k hoor zijn ſtem: nog tog ons alle ſpreeken,
En hoe zijn lieffelijk woord! kon ſteene harten breeken.
Waar door het Goddelijk Zaad, wierd in onz' hart gezaaid:
En daar door in der daad, veel ſchoone vrugt gemaaid,
Wat heeft hij menig mensch, Gods wetten hier gaan leeren,
En na zijn harten wensch, met Jezus doen verkeeren,
Die door Satans geweld, was van den weg gedwaald,
Is door hem weer herſteld, in deugd gezegenpraald.
Zoo was zijn liefd' en trouw, te laam aan een gebonden,
Waar door dien braven Man, is door de dood verbonden;
Wijl hij in 't groots gevaar, zig zelven niet ontzier,
Maar voor zijn God en Kerk, al hel'end heenen vlied,
Hij leefde door 't geloof: in Jezus zijnen Borg,
En ſtierf met Hem vereend, gerust en zonder zorg,
Hij moogt wel veilig, op die eeuwige Rotsſteen bouwen,
Hier door wordt zijn Geloof, verwisſeld met aanſchouwen;
O Zalige wisſeling, ſtaak vrienden ſtaak u druk,
Verheugt u liever, in zijn gadeloos geluk,
't Is waar, zijn Herders-naam, die was u lief te noemen,
U achttien jaar vergund, op hoop moogt gij wel roemen,
Wij zien hem eens weer om, niet ſlechts voor korten tijd,
Maar eind- en ſtoorloos en een zalige eeuwigheid,
Hij ging ons ſlechts voor uit, zoo wij zijn ſpoor betreden,
Dan leven wij ook met hem, in 't Land van rust en vreden,
Ja, deze ramp-woeſtijn, ſchaft moeite en verdriet,
Deez' plaats van onz' verblijf, is 't Land der ruste niet,
Dit heeft die waarde Man, in kracht ook ondervonden,
Schoon hij maar korten tijd, in 't ziekbed was gebonden,
Droeg hij zijn ligchaams kwaal, in zwakheid met geduld,
Terwijl zijn Ziel ſteeds, met die heil-hoop was vervuld,
Nog maar een korten tijd, dan is mijn ſtrijd volſtreden,
En ſmart en droefenis, en wat ons hier benouden,
Tot oefening verſtrekt, als in een oogenblik,
Vergeten en voorbij, met onze laatſte ſnik,
O! welk een zalige troost, in alle wisſelingen,
In 't rust verſtoorend lot, der ondermaandſche dingen,
Daar, die de bitterheid, des werelds leed verzoet.
En 't voedſel geeft tot vreugd, aan 't treurigſte gemoed,
Dit zij, o Vrienden! ook in druk en tegenheden,
U ſterke ſteun en rots, zoo lang gij hier beneden,
In leeme hutte woont, daar 't blij voor uit gezigt,
Van 't zalig Land der rust, u zwaarſte last verligt.

G. v. B.

Bidprentje van pastoor Volken Bieshaar (1758-1816). Eerst getrouwd met Aaltje Keijser (1757-1781) waarna hij priester werd en laatstelijk pastoor van Vianen (1798-1816). Begraven op het St. Janskerkhof te Laren

Na de dood van zijn moeder (zijn vader werd priester) stelt Abaham Reijersz Keijzer, de grootvader van Hendrik Bieshaar, zijn zoons Reyer en Gerrit Abrahamsz Keijzer in 1792 als voogden over Hendrik Bieshaar aan.
Het echtpaar Hendricus Volkersz Bieshaar en Annetje Jacobse Schouten woonde op de boerderij Wakkerendijk 178. Hendrik Bieshaar was landbouwer ook wel landman, en Annetje Schouten was boerin.
Uit het huwelijk van Hendrik en Annetje werden 4 zoons en 5 dochters geboren. De meeste kinderen, waaronder alle zoons, bleven ongehuwd en woonden bijelkaar in het ouderlijk huis:
Volkerus (1816-1894), Jacob (1818-1893), de tweelingen Jan (1828-1904) en Annetje (1828-1887), Cornelis (1830-1919) en Gijsberta (1833-1874). Zij waren allen landbouwers.
Cornelis woonde na de dood van zijn laatste broer in 1904 samen met Hendrikus van der Wardt en Grietje Hilhorst. Hij overleed daar op 20-01-1919.
Eén dochter, Alieda (1824-1900), trad in het huwelijk. Zij trouwde op 10-11-1858 in Eemnes met haar achterneef Cornelis Dirksz van der Wardt. Hij was in 1824 in Eemnes geboren en leerlooier van beroep. Cornelis was een zoon

van Dirk Jansz van der Wardt en Maria Cornelisse Bieshaar (zie bij IIIc). Zij namen de boerderij Wakkerendijk 178 over.

DE TAK CORNELIS.

IIIc. Cornelis (Knelis) Jansz Bieshaar.
gedoopt Eemnes 24-12-1760;
overleden Eemnes 04-04-1812.
trouwt 1e. Soest rk kerk Soest 05-05-1789:
Mietje Thoone van de Hooven (van Hove).
trouwt 2e. Eemnes rk kerk 13-01-1799:
Annetje Nagel (1772-1827).

Cornelis Jansz Bieshaar woonde vanaf 1789 tot zijn dood in 1812 op Wakkerendijk 166. Cornelis was landbouwer. Na zijn dood wordt zijn weduwe als rentenierster vermeld. Rentenier wil zeggen dat iemand kan leven van de huuropbrengst van verhuurde huizen of van de rente van uitgeleend kapitaal.
Uit het eerste huwelijk werd een zoon geboren:
Jan Cornelisz Bieshaar werd gedoopt in Eemnes op 06-06-1790 en overleed in Eemnes op 04-08-1819 ongehuwd. Hij woonde in 1819 in Eemnes in het huis van Peter Stoutenburg.
Uit het tweede huwelijk werden 2 zonen en 4 dochters geboren. Maria werd op 15-08-1801 gedoopt en overleed Eemnes 01-10-1847. Zij huwde Eemnes 06-05-1822 met Dirk Jansz van der Wardt (Eemnes 1794-1866). Dirk was leerlooier. Hun zoon Cornelis Dirksz van der Wardt huwde met zijn achternicht Aleida Bieshaar (zie bij IVb).
Van Gijsje (1803-1820), Knelia (1804- ?), Barbara (1806- ?) en Gijsbert (1808- ?) is verder niets bekend.
Met de oudste zoon Gerrit vervolgt het verhaal:

IVc. **Gerrit Cornelisz Bieshaar.**
gedoopt Eemnes 30-01-1800;
overleden Eemnes 02-05-1871.
tr. Eemnes 10-05-1825:
Geertje (Geertrui) Cornelisse van den Breemert.
geboren Eemnes 18-11-1802;
overleden Eemnes 13-12-1864.

Gerrit was landbouwer. Op 31-08-1831 koopt Gerrit Bieshaar de boerderij Wakkerendijk 136 voor f. 5600,= van de familie Crommelin die "Eemlust" bewoonde. Rond 1850 gaat het gezin wonen op Wakkerendijk 150 dat zij huren van de familie Kuijer.

Uit het huwelijk van Gerrit en Geertje werden twee jong overleden dochters geboren en een zoon:
Kornelis Gerrit Bieshaar werd geboren op 22-08-1834. Hij vertrok in mei 1859 naar Hoogland, maar woonde van 1860 tot 1872 weer in Eemnes. Kornelis Gerrit Bieshaar verliet op 07-06-1872 definitief Eemnes en vestigde zich in Amsterdam.

Het is best mogelijk dat bij het onderzoek familieleden en bijzondere gebeurtenissen over het hoofd gezien zijn. Daarom stellen wij aanvullingen en verbeteringen zeer op prijs. Uw reakties kunt U sturen of doorbellen naar:

Henk van Hees, 035 - 5389849.
Kerkstraat 15, 3755 CK Eemnes.

Bertie van Wijk - Blom, 035 - 5314689.
Raadhuislaan 39, 3755 HA Eemnes.

Het onderzoek in de burgerlijke stand en bevolkingsregister werd gedaan door Bertie van Wijk-Blom. En Henk van Hees nam de interviews

met verschillende leden van de familie Bieshaar af. Ook werd er gebruik gemaak van de voorlopige resultaten van het onderzoek dat Gerard Derks uit Arnhem verricht naar de Soester tak van de familie Bieshaar. Tevens werd dankbaar gebruik gemaakt van de collecties bidprentjes, foto's en familiepapieren van de Oudheidkamer Eemnes. Dit artikel werd geschreven door Harry van der Voort, die tevens het onderzoek in de doop-, trouw-, en begraafregisters en enkele andere oude archieven voor zijn rekening nam.

Harry van der Voort, Hilversum.

Met dank aan mevrouw C. Luijf-Bieshaar, de heer W. Bieshaar en mevrouw A. Bieshaar-Ceelie en de heren J. v.d. Hoven en J. van 't Klooster allen uit Eemnes alsmede de heer G. Bieshaar uit Laren die hebben meegewerkt aan het tot standkomen van dit artikel door het leveren van gegevens en foto's.

In onze serie: "Oude Eemnesser....."

is het woord vandaag aan de heer Cornelis (Kees) Tijken, want na het verhaal van mevrouw C.J. Schuurman in het kwartaalblad van juli 1994, jaargang 16, nr 2 leek het me leuk om ook de heer Tijken te interviewen over zijn jeugd in de Heidehoek.
De heer Tijken is in 1907 te Laren geboren.
Zijn moeder Gijsbertha de Wit trouwde met Willem Tijken en verhuisde naar de Biersteeg in Eemnes waar de familie Tijken woonde.

Familiefoto gemaakt in het oude dorp Laren rond 1913. v.l.n.r. Kees Tijken (geb. 1907), zijn grootmoeder Jansje de Wit (in oude dracht) en staande zijn moeder Gijsbertha de Wit (1878-1947)

De Biersteeg liep van Wakkerendijk 194-196 tot uitspanning de Heidehoek. Toen echter stadse mensen die het wat hoog in de bol hadden, bezit namen van de Biersteeg moest deze omgedoopt worden in de Heidelaan.Je kon als mensen van stand toch moeilijk in een steeg wonen! Dit even ter verduidelijking van, maar nu is het woord echt aan meneer Tijken.

"Mijn vader had een boerderij in de Biersteeg, het huisje staat er nog. Er was een grote boomgaard bij met appel-, peren,- en pruimenbomen. Verder een moestuin met aardbeien, sperciebonen, sla, staakbonen enz.. Ook had vader een paar koeien en een stuk of zestig kippen waarvan hij de eieren aan hotel Hamdorff in Laren verkocht. Dat was prima want dat geld konden we goed gebruiken. In het witte huis aan de Biersteeg dat er nu nog staat, een beetje richting Eemnes aan de linker kant woonde Rigter de boswachter en aan de andere kant op de Gooiersgracht zogenaamd kwamen ook al huizen. Eerst niet maar toen vader dat land verkocht had kwam op de hoek de heer Goedkoop uit Amsterdanm te wonen, daarna kwam mevrouw ?, vervolgens Ham de schilder en in latere jaren kwam meneer Dijkstra er nog bij. Dijkstra was de eigenaar van 't Bluk,hij woonde eigenlijk op de Liebergerweg in Hilversum maar gedurende de zomermaanden was het makkelijker voor hem om in Eemnes te wonen.

We hadden natuurlijk nog geen gas dus we brandden kaarsen en petroleumlampen. Een waterleiding was er evenmin, daarom moesten we pompen, die pomp staat er nog. Waar nu het huis van mevrouw Schuurman staat, Heidelaan 1 was een dal met struiken en in het midden een bron. Er stond een bank voor de vele wandelaars die daarop plaats namen om van het heerlijke bronwater te genieten. Ze vonden het zó lekker want het zag er een beetje uit als bier, geel!

In die buurt ben ik samen met mijn zusje en broertje opgegroeid maar toen ik een jaar of vijf, zes was moest ik naar school in Eemnes-Buiten. Eerst liep ik elke dag op m'n klompen over het karrespoor dat regelrecht door de weide naar Eemnes ging naar de Zusterschool daar bij de kerk. Later moest ik naar de meesterschool die achter in de Kerkstraat was. Ik ben er tot mijn zestiende jaar gebleven maar veel heb ik er niet geleerd, want ik mocht altijd op de nieuwe fiets van de meester boodschappen voor hem doen in Hilversum. Ik zat in de klas bij Gerard Stoutenburg, zijn zusjes Marie en Annie, Kees Voskuilen, Jan Fecken, Tijmen Luijf en één van Van der Wardt. De rest weet ik niet meer; je vergeet al die namen he. Tijmen Luijf woonde bij mij in de buurt maar hij nam altijd een andere route. Hij ging, dat heette de armenakker over en die kwam uit waar de dominee woonde. Er stond een rieten schutting om de dominee zijn tuin maar als al de wortels rijp waren groeiden ze er onderuit en dan pikten we al die wortels weg. De dominee betrapte ons een keer en kwaad dat ie was! We moesten bij hem komen en beloven om het nooit meer te doen. Toen we weg gingen, kregen we ieder een kwartje!

In oktober/november, de Afsluitdijk was er nog niet, kwam het zeewater van de Noordzee in de Zuiderzee, het water stond dan tot de Eemnesser dijk. De hele polder stond onder water. Het duurde echter nooit lang, het water trok natuurlijk weer terug maar het was goed voor het land, want er blijft altijd een leemlaag liggen. Als dat water plotseling opkwam en de koeien er nog liepen dan moesten ze wel gered worden. Dat deed Peter Gieskens die daar achter de dijk bij de toren woonde meestal.

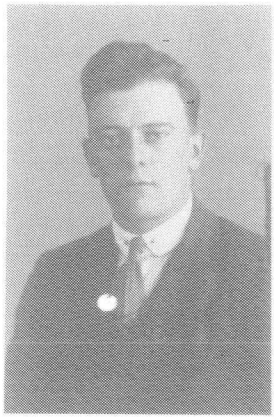

Kees (Cornelis Tijken (geb. 1907). Deze foto is gemaakt in 1928. Hij is gebruikt voor zijn bewijs van Nederlanderschap.

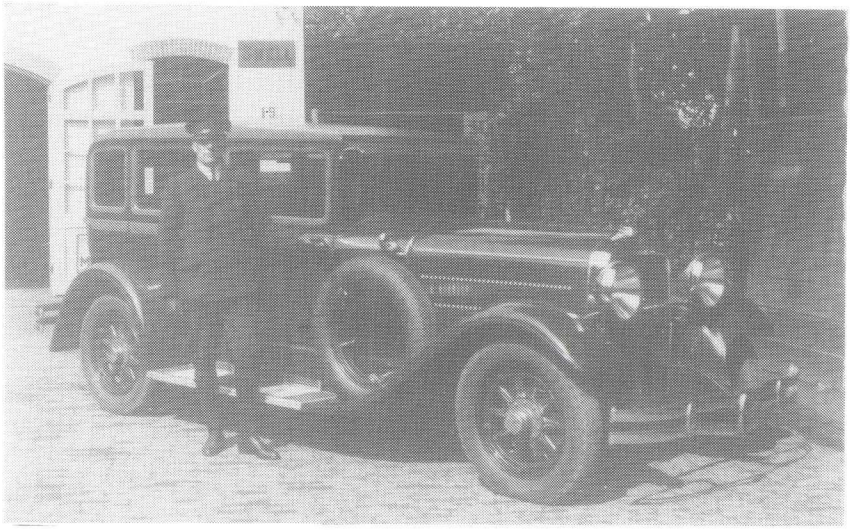

Kees (Cornelis) Tijken (geb. 1907) hier in functie als particulier chauffeur. Kees Tijken kon al op jonge leeftijd autorijden. Hij werd dan ook particulier chauffeur van beroep. In die functie moest hij vaak met mensen naar het buitenland rijden. In dat verband woonde hij ook enige tijd in Parijs.

In de eerste Wereldoorlog lagen er allemaal soldaten in tenten op de hei. Ze hadden mitrailleurs die op een karretje door honden werden voortgetrokken. Eén mitrailleur op een karretje met zes honden ervoor! De soldaten hadden een grote lange kuil gegraven, er een paar planken overheen gelegd en dan gingen ze op die panken zitten om hun behoefte te doen.

In die tijd was de Heidehoek nog zó prachtig. De Gooiersgracht zoals het nu heet was slechts een karrespoor en er woonde nog niemand. Het was bos en weiland. De Rijksweg was er nog niet dus de boeren hadden weiland van Eemnes tot aan de Gooiersgracht. Er was een groot breed stuk bos dat zich tot 't Bluk uitstrekte. Nu staat er nog één grote Sparreboom, dat is de enige overlevende van al die bomen. Hij staat op de hoek van het Heidelaantje. En dan die honderden konijnen die in het schemerdonker het bos uit kwamen om gras te eten, schitterend was dat. Het is heel erg jammer dat al dat moois verdwenen is.

De familie Tijken, gefotografeerd voor hun woning Heidelaan 4.
v.l.n.r. Kees Tijken, (geb. 1907), vader Willem Tijken (1866-1946), moeder Gijsbertha de Wit (1878-1947) en dochter Neeltje Tijken (1910-1994) later getrouwd met Gerardus Koster uit Laren.
De foto is genomen rond 1920.

Gijsbertje de Wit (1878-1947), de vrouw van Willem Tijken aan de was achter de woning Heidelaan 4.
Foto ± 1945.

Wat wel gebleven is het landgoed De Lieberg, een landgoed ter grootte van vijtien hectare achter motel De Witte Bergen. Al zestig jaar is het bosrijke terrein met openluchttheater, een enorme vijver en zes hectare kampeerterrein een toevluchtsoord voor kinderen. In het begin vooral voor de bleekneusjes van de leden van de Algemene Metaalbewerkersbond (een van de voorlopers van de Industriebond FNV). Later ook voor sportverenigingen en kinderkampen. Maar als je daar alles over wilt weten moet je mevrouw A. de Vries eens gaan interviewen. Zij en haar man hebben het terrein namelijk jaren beheerd en zij weet er dus alles van."

Willem Tijken (1866-1946) aan het werk op het land. Willem was de zoon van Dirk Tijken (1834-1910) en Neeltje Hagen. Vader Dirk Tijken hertrouwde Jannetje Bitterling (1832-1907), de weduwe van Hannes Wiggerts. Dit echtpaar woonde al op de Heidelaan 4 (toen Biersteeg) Na de dood van Dirk Tijken in 1910 heeft Willem met zijn gezin het huisje aan de Biersteeg overgenomen.

Meneer Tijken, hartelijk bedankt voor uw mooie jeugdherinneringen. Ik heb uw goede raad direct opgevolgd zodat de lezers in één van de volgende boekjes het verhaal over De Lieberg kunnen lezen.

Henriet Liscaljet

Herinneringen

In eerdere herinneringen heb ik verteld over de armenakker en het centrum van Eemnes Binnen. Ook deze herinneringen gaan daarover.
Van het pad langs de armenakker van de Schooldam naar theehuis De Paddestoel werd bijna dagelijks gebruik gemaakt door Teus Blom en Teus Hilhorst. Er waren maar weinig mensen, die wisten wie Teus Hilhorst was, want hij stond onder de mensen bekend als Teus Hoed' iedereen wist wie Teus Hoed was.
De twee Teuzen werkten bij de Vereniging voor aanleg en onderhoud van rijwielpaden in "Gooi- en Eemland" of zoals men in de volksmond sprak: "Ze werkten aan het fietspad".
Het pad langs de armenakker was de kortste route naar de Gooise rijwielpaden. Teus Blom fietste altijd vooop. Teus Hoed was immer tweede man. Ze hadden beide hun "spaai", bats aan de stang van hun fiets gebonden.

Teus Blom deed, behalve zijn werkzaamheden aan de Gooise rijwielpaden, nog veel meer. Hij kon van alles.
Hij was de klusjesman van de buurt. Als je een slot had dat weigerde of een stoel met een losse poot, dan ging je naar Teus Blom. Hij sleep ook schaatsen, je kon kiezen tussen recht- of rondslijpen. Zijn schuurtje hing boordevol gereedschappen. Dirkje van Isselt was zijn huishoudster.

Hij was een voortreffelijke schaatsenrijden, en schaatser van de oude stempel. Hij had ook prachtige ouderwetse schaatsen. Zoals Teus Blom reed heb ik het later nooit meer gezien; Statig, rechtop, korte ronde slagen en de handen op de rug. Het leek wel of hij totaal geen haast had, maar hij schoot wel op. Hij was één van de eerste Eemnessers, die op de

schaats naar Marken reed. Dat was toen iets buitengewoons, want vóór de totstandkoming van de Afsluitdijk in 1932 was dat onmogelijk. De Zuiderzee vroor niet dicht.
Zijn tocht ging als volgt: Hij stapte op het ijs van de poldersloot naast zijn huis (Wakkerendijk 57), krabbelde over de smalle sloot naar de Eem en reed over de Eem en het IJsselmeer heen en terug naar Marken.

Teus Blom verzorgde ook de vlag van het Dikke Torentje. Als je er op "oranjedagen" op tijd bij was, dan mocht je wel eens mee op de toren om de vlag te hijsen of te strijken.

In de tweede helft van de jaren 30 zijn twee prinsesjes geboren; dan werden de klokken van

Teus Blom (1889-1959)

Teus Blom (1889-1959). Hij bleef ongehuwd en woonde Wakkerendijk 57.

het Dikke Torentje geluid. Han Stalenhoef en, naar ik meen, Gert Baatje hielpen Teus daarbij. Dat klokgelui bracht veel mensen uit de buurt op de been, ze wilden het naadje van de kous weten.

Bij de geboorte van één der prinsessen was ook Teus Hoed op het klokgelui afgekomen.
Iemand, die zich verbaasde over de snelle informatie, stelde aan de omstanders de dubbelzinnige vraag: "Hoe weten ze dat het een prinsesje is?"
Teus antwoordde laconiek: "Dat kennen ze zien."

Chris Roothart
Meentweg 166
3454 AZ De Meern

P.S. Teus Hilhorst had als bijnaam Teus Hoed. Ik heb me ook wel eens laten vertellen dat men sprak van Teus Oet. Dan wordt die bijnaam verklaarbaar: Teus Hilhorst was de zoon van Teunis Hilhorst (1805-1870) en Oetje Hagen (1813-1870). Oet was dus de naam van zijn moeder, een toevoeging die in Eemnes wel eens vaker voorkwam als bijnaam.

De foto's zijn ons beschikbaar gesteld door Teus Blom (Wakkerendijk 57). We zijn hem daar dankbaar voor. Hij bevestigde ons dat zijn Oom Teus Blom inderdaad een goed schaatser was. Als kinderen mochten hij en zijn broers en zussen nooit de Eem op schaatsen voordat Oom Teus daarvoor toestemming had gegeven. In het huis van zijn zoon (Wakkerendijk 55) hangen nog de schaatsen van Oom Teus.

Henk van Hees

Wie kent ze nog?

Onlangs ontvingen we van de heer T. Koenen bijgaande schoolfoto van de School met den Bijbel in Eemnes van rond 1920. Bekend is dat het schoolhoofd meester Treffers en de onderwijzeres mejuffrouw Starkenburg erop staan. De namen van de kinderen zijn ons echter niet bekend.
Mocht u ons aan namen kunnen helpen, wilt u dan contact opnemen met:

Henk van Hees
Kerkstraat 15
3755 CK Eemnes
035-5389849

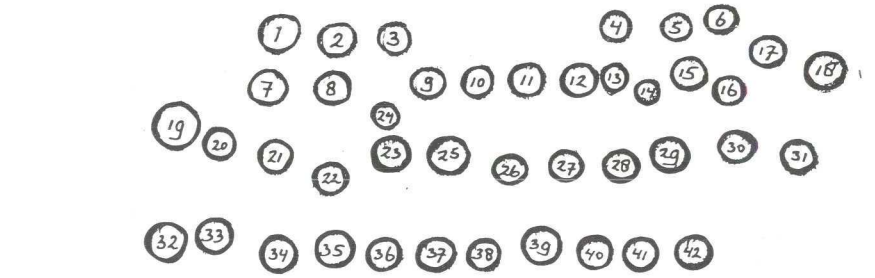

U herkende de foto's!

Foto bejaardentocht ± 1949

De foto is genomen rond 1949 voor het gemeentehuis van Eemnes (bij de haven) na een dagje uit voor de bejaarden van Eemnes. Daar werd na afloop een lied gezongen, terwijl Ies Jongerden begeleidde op zijn trompet.

vlnr op de eerste rij
- Hanna Kroeskamp-van Lunteren (1875-±1960) met om haar heen Tilly, Loes en Coby Kroeskamp
- Bartje van Wijk (1870-1968)
- Zuster Prudentiana
- Marie Fecken-Calis (1874-1957)
- Gerritje van Hamersveld-Puijk (1878-1954)
- Alida Elders-Bakker (1883-1966)
- Mijntje Makker-Elders (1879-1953)
- Geertje v.d. Hoven-van Middelaar (1870-1953)
  daarboven Jan Fecken
- Neeltje Elders Luijf
- Zuster De Ridder (met kapje)
  daarboven Cornelis Kroeskamp
  rechts van haar IJbert Kroeskamp (met pet)

Met dank aan mevrouw T. Doornenbal-Kroeskamp en de heer E. Makker voor het opsporen van de namen.

Schoolfoto Mariaschool ± 1929

1. Bertus v.d. Brink
2. Wim Hilhorst (Graduszoon)
3. Piet Hilhorst (Graduszn)
4. Jan Bieshaar
5. Meester Alfrink
6. Jan Elders (Gzn)
7. Wim Hoofd
8. Bertus Rigter (Gzn)
9. Meester Morren
10. Wim van Hees
11. Kees van Leeuwen
12. Gert van 't Klooster (Pietzn)
13. Wout van Klooster (Hzn)
14. Meester Perey
15. Bep de Bruijn
16. Jaap Makker (Jzn)
17. Arie v.d. Tweel (Jzn)
18. Jan van Leeuwen
19. Jan de Bruijn
20. Henk van Klooster (Hzn)
21. Wim Bieshaar
22. Jaap Elders
23. Gerrit van de Tweel (Pzn)
24. Joop Hilhorst (Graduszn)

Met dank aan B. Huiden, A. v. Hees, W. Hoofd en G. v.d. Tweel die ons hielpen bij het opsporen van de namen.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24

HKE- 245

Een nieuw boek in de bibliotheek

Enige tijd geleden ontvingen we een presentexemplaar van het boek
"De Levensloop van de Utrechtse bevolking in de 19e eeuw"
samengesteld door Kees Mandemakers en Onno Boonstra.

Het boek geeft in feite een soort verslag van de Historische Steekproef Nederlandse Bevolking (HSN) in de provincie Utrecht over de periode 1812-1922.
Bij wijze van steekproef zijn van een aantal personen de akten van geboorte, huwelijk en overlijden opgezocht uit de periode 1812-1922. Uit deze akten konden de nodige gegevens worden afgeleid en met deze gegevens kan men meer te weten komen over het leven in de provincie Utrecht in de 19e eeuw.
Zo worden in het boek diverse zaken besproken zoals godsdienstige verhoudingen, de mate van analfabetisme, politieke verhoudingen, de levensduur en sociale verhoudingen, het huwelijkspatroon, de sociale mobiliteit en de mate waarin er verhuisd werd. Het boek werkt met veel overzichtskaartjes en grafieken waardoor de veranderingen over de periode 1812-1922 snel zichtbaar worden. (b.v. de percentages van het aantal analfabeten per gemeente.)

Er wordt in feite steeds gesproken over de provincie Utrecht in het algemeen. Zo af en toe worden bepaalde gemeentes even afzonderlijk genoemd. Met Eemnes is dat één keer het geval. Dat gebeurt op bladzijde 81. Daar wordt ingegaan op de verhouding godsdienst-analfabetisme. Eerst wordt gezegd dat in het westen en noord-oosten van de provincie Utrecht katholieke gemeenten worden aange-

troffen. In het noord-oosten vormt Bunschoten eenn uitzondering als vrijwel volledig protestantse gemeente in tegenstelling met het aangrenzende Eemnes, dat vrijwel volledig katholiek is. Dit laatste is niet zo nauwkeurig omdat het percentage katholieken in Eemnes nooit veel hoger dan 65% van de bevolking is geweest.
Vervolgens wordt gezegd, dat er in de 19e eeuw in feite geen verband is tussen godsdienst en analfabetisme. Dan wordt de gemeente Eemnes als voorbeeld gegeven van een gemeente waar katholicisme samengaat met een hoog analfabetisme-cijfer. In Eemnes is in de periode 1812-1890 zo'n 33% analfabeet, terwijl het protestantse Bunschoten over die periode een percentage van 0% analfabeten heeft.
De conclusie zegt weinig als men weet, dat er met het percentage katholieken in Eemnes onnauwkeurig is omgesprongen. Men zou eerst eens moeten nagaan bij welke godsdiensten de 33% analfabeten uit Eemnes hoorden.
Zo zou je dit boek kunnen zien als een aanzet om meer praktische gegevens over je eigen gemeente te willen hebben. Een uitdaging voor de Historische Kringen!

Wie dit boek eens zou willen lezen kan het aanvragen bij de bilbiotheek in onze Oudheidkamer.

Henk van Hees.

Schenkingen H.K.E.

In de afgelopen periode ontvingen wij de volgende zaken voor de collectie van de HKE:

- Tijdklok/gelddoosje oud NBM/passer
  van
  Joh. Roodhart
  Streefoordlaan 28a Eemnes

- Twee binnenluiken van het huis Laarderweg 19, nog geschilderd door
  Joost Riggeling - rond 1898

- Houten stromik om stro kort te snijden
  van
  E. Makker
  Meentweg 59 Eemnes

- Reischaaf, eikenhouten lange schaaf
  van
  F.J.M. van Breemen
  Torenzicht 94, 3755 CD Eemnes

- Twee krantenknipsels en drie foto's betreffende Jan Heijnen (Snotje)
  van
  Familie Beijerinck
  Wakkerendijk 5 3755 DA Eemnes

- Foto 1913: optocht in Eemnes-Binnen
  van
  Mevrouw M. van Weerdenburg-Stalenhoef
  Vinkeveen

- Bidprentjes
  van
  Zr. Mariëlla van Wegen
  Lintelerweg 5, 7471 LB Goor

- Schoolfoto Bijbelschool
  van
  T. Koenen
  Hasselaarlaan 10 Eemnes

- Asbak van Veevoederhandel G.A. van Kloos-
  ter
  van
  Mevrouw J. Cozijnsen
  Veldweg 29 Eemnes

- Foto's + gedachtenisplaatjes van pastoor
  Wentholt + pastoor Müter
  van
  J. Rigter
  Wakkerendijk 126a Eemnes

- Arbeidsreglement van ± 1850
  van
  W. Fokken
  Laarderweg 35b Eemnes

- Krantenknipsel Ocrietabriek 1946
  van
  Mevrouw M. v.d. Hengel
  Middelwijkstraat 14 Soest

- Rekeningen- kerkboekjes- bidprentjes-
  persoonsbewijs en andere parieren + foto's
  van
  Mevrouw E.J. Voskuilen
  Nieuweweg 4 Eemnes

- 10 tijdschrift-en krantenartikelen betref-
  fende Eemnes, 1 tijdschrift Toeristenkam-
  pioen
  van
  Museum Flehite
  Westsingel 50 3811 BL Amersfoort

- Filmpje van feestochtend van De Zonnebloem Eemnes - maart 1984
  van
  Mevrouw J.J.M. de Koning-Lavaleije
  Roerdomp 26 Eemnes

We willen alle personen die deze schenkingen beschikbaar hebben gesteld van harte bedanken!

Wie doet er mee?
Wie weet er van?

Rubriek waarin staat met welke onderzoeken en projecten onze leden bezig zijn. Iedereen die erin geïnteresseerd is om mee te doen en die kan helpen aan materiaal kan contact opnemen met de desbetreffende personen:

Henk van Hees,Kerkstraat 15,Eemnes,
tel. 5389849 is bezig met:
- de geschiedenis van het amateurtoneel in Eemnes.

Jaap Luijf,Reijerserf 5,Eemnes,tel.5313086
is bezig met:
- de familie Luijf in Eemnes.
  Gevraagd:
  o.a familieverhalen, foto's, familieberichten.

Wiebe van IJken,Everserf 20,Eemnes,
tel. 5389367 is bezig met:
- de uitwerking van het armenboek van de gemeente Eemnes (1637-1768).

Livia Lankreijer,Aartseveen 94,Eemnes tel. 5389198 is bezig met:
- klederdrachten van Eemnes en omgeving. Wie helpt mee uit te zoeken wat er vroeger in Eemnes aan klederdrachten gedragen werd. We hebben heel mooie inventarisatieformulieren. We zoeken alleen nog een paar mensen erbij om ze in te vullen. Dit kan met de kleding in de hand of aan de hand van oude foto's.
  Wie helpt?

Wiebe van IJken, tel. 5389367
Bertie van Wijk-Blom, tel. 5314689
Henk van Hees, tel. 5389849
zijn bezig met:
- het aanleggen van een verzameling bidprentjes van mensen die in Eemnes gewoond hebben. U kunt ons al een plezier doen wanneer u de mogelijkheid biedt om kopietjes te laten maken van uw bidprentjes.

Henk van Hees, Kerkstraat 15, tel. 5389849
Bertie van Wijk-Blom, Raadhuislaan 39,
tel. 5314689
zijn bezig met:
- de families Kuiper en Meijer
- de families Manten en Koelewijn
  Gevraagd: o.a. familieverhalen, foto's, familieberichten.